

Konsernin paperintuotantoa kehitetään

Kymi-Strömberg Oy:ssä on tehty päätökset Voikkaan PK 18:n uusinnasta sekä päällystyslaitoksen rakentamisesta tytäryhtiön Nordland Papier GmbH:n tehtaalle Dörpeniin Saksan liittotasavaltaan. Konsernin päällystämättömän puuvapaan paperin tuotantokapasiteetin säilyttämiseksi ennallaan tutkitaan miten tuo-

tantokykyä lisätään Kymi-ryhmässä.

Voikkaan paperitehtaan PK 18:n tuotannollisen ja laadullisen kilpailukyyn parantamiseksi uusitaan koneen puristosäiliö ja osa jälkikäsitteilylaitteistosta täydellisesti. "Näiden uudistuksien lisäksi käydään koneen muutkin osat mekaanisessa mielessä lävitse", sa-

noo Voikkaan tehtaan johtaja Pekka Holm. "Hankimme mm. uuden pituusleikkurin ja uusimme rullien käsittelyn."

Voikkaan tehtaan hio-mossa tehostetaan mm. lajittelua, rejektinkäsittelyä ja valkaisuun sekä lisätään tuotantokapasiteettia.

Voikkaan PK 18:n tuotantokyky kasvaa, kun ko-

neen nopeutta nostetaan. Investoinnit maksavat yhteensä 340 milj. markkaa ja ne toteutetaan vuoden vaihteessa 1987-88.

Parhailaan PK 18:lla valmistaudutaan perälaitikon, prosessitietokoneen ja lyhyen kierron uusimiseen. Korjausseisokki koneella alkaa 15.10. ja kone käynnistyy uudelleen 29.10.

Nordland Papier laajentaa tuotevalikoimaa

Kymi-Strömberg Oy:n tytäryhtiö Nordland Papier GmbH rakentaa päällystyslaitoksen tehtaalleen Dörpeniin Saksan liittotasavaltaan. Tehdas tuottaa nyt

päällystämättömiä puuvapaista papereita yli 360 000 tonnia vuodessa.

Vuoden 1988 lopulla alkavalla ja laajempaan tuotevalikoimaan tähtävällä päällystystuotannolla Nordland Papier pyrkii vahvistamaan markkina-asemaansa talousyhteisön sisällä ti-

Jatkuu sivulla 12.

Itä-Suomen mekaaninen metsäteollisuus järjestäytyy uudelleen

Rauma-Repola on solminut 25. syyskuuta esisopimukset Itä-Suomessa sijaitsevien sahojensa ja vaneritehtaidensa myymisestä Kymi-Strömbergille ja Schaumanille. Sopimusten tarkoituksena on tulla voimaan 1. marraskuuta 1986.

Esisopimusten mukaan Rauma-Repola myy Lappeenrannassa sijaitsevat Viipurin vaneritehtaan ja Pikisaaren sahan Kymi-Strömbergille. Varkauden vaneritehdas ja Joensuussa sijaitseva Penttilän saha myydään Schaumanille.

Tarkoituksena on liittää Rauma-Repolan Itä-Suomen puunhankinta Tehdaspuu Oy:n organisaatioon erikseen neuvoteltavalla tavalla.

Nyt neuvoteltu järjestely on osa suomalaisen metsäteollisuuden rakennemuutosta, jossa yhtiöt pyrkivät keskittämään toimintansa alueelliseksi kokonaisuudeksi. Tehdyllä ratkaisulla parannetaan tehtaiden kilpailukykyä ja yleisiä kehittämismahdollisuuksia. Tehtaiden mahdollisuudet erikoistumiseen paranevat ja niiden puuhoitoa voidaan kehittää.

Rauma-Repolan myymät tuotantolaitokset sopivat hyvin ostajien nykyiseen metsäteollisuuden kokonaisuuteen.

Lappeenrannassa sijaitsevat tuotantolaitokset siirtyvät osaksi Kymi-Strömber-

gin mekaanista metsäteollisuutta. Kymi-Strömbergillä on Lappeenrannassa Kaukaan saha, jonka kapasiteetti on 280 000 kuutiometriä ja vaneritehdas, jonka kapasiteetti on 36 000 kuutiometriä.

Rauma-Repolan Viipurin vaneritehtaan kapasiteetti on 35 000 kuutiometriä ja henkilökunnan määrä on 270. Pikisaaren sahan kapasiteetti on 200 000 kuutiometriä ja saha työllistää 240 henkeä.

Schaumanilla on Joensuussa ennestään vaneritehdas ja lastulevytehdas. Edellisen kapasiteetti on 40 000 kuutiometriä vuodessa ja jälkimmäisen 85 000 kuutiometriä.

Penttilän sahan kapasiteetti on 190 000 kuutiometriä ja henkilökunta sahalta on 220. Varkauden vaneritehtaan kapasiteetti on 50 000 kuutiometriä ja henkilökunnan määrä on 400.

Tehtaiden henkilökunta siirtyy uusien omistajien palvelukseen vanhoina työntekijöinä.

Kauppan solmimisesta päätävät lopullisesti myyjä- ja ostajayhtiöitten hallitukset sen jälkeen kun mm. henkilöstön kanssa on käyty yhteistoimintalain edellyttämät neuvottelut. Neuvottelut myytävien tehtaiden henkilöstöryhmien kanssa aloitettiin 30. syyskuuta 1986.

Jalostustehtaan harjannostajaiset pidettiin 26. syyskuuta.

Jalostustehdas nousi harjakorkeuteensa

"Olen vakuuttunut siitä, että aiemmin hajallaan toimineiden tuotantoyksikköjen ja toimitilojen keskittäminen yhteen toimipisteeseen luo hyvät mahdollisuudet toiminnan edelleen kehittämiseen, kun Kymin jalostusteollisuus saa Kuusankosken kaupungin suosiollisella myötävaikutuksella käyttöönsä

asianmukaiset ja kasvuvaraakin sisältävät tilat", totesi jalostusteollisuuden johtaja Johan Furuohjel jalostustehtaan harjannostajaisissa 26. syyskuuta.

Jalostusteollisuutta ei Furuohjelman mielestä vielä voi pitää suurena paperinjalosteiden tuottajana, minkä vuoksi kehityksen painopis-

te on erikoistuotteissa.

Tällaisia ovat mm. luotokorttilomakkeet, jäljentävät tarrat ja datamailer-sovellukset. Kilpailuasemaa tukee lisäksi se, että Self Copyn -tyyppistä paperia ei valmisteta muissa Pohjois-

Jatkuu sivulla 12.

Sellutehtaan pesutehoa lisätään

Kymi-Strömberg Oy:n Kuusanniemen sellutehtaalla lisätään pesutehoa. Kuitulinja 3:lle asennetaan pesupuristinlaitos, joka vähentää merkittävästi linjan pesuhäviöitä.

Pesuhäviö ilmaisee, kuinka paljon sellunkeittossa syntynyttä mustalipeää on massassa vielä pesun jälkeen. Lipeän määrä vaikuttaa mm. jäteveden laatuun: mitä suurempi pesuhäviö, sitä suurempi on jätevesien biokemiallinen hapenkulutus (BHK). Lisäksi pesuhäviö lisää valkaisu- ja värjäyskustannuksia ja aiheuttaa kustannuksia myös kemikaalihäviönä.

Uusi pesuri oli alunperin tarkoitettu asentaa rakenteilla olevalle kuitulinjalle 4:lle, jonka esilajittamo valmistui viime talvena. Kun lajittamo pääsi kevään kuluessa kunnolla käyntiin, havaittiin, että 4-linjan pesuhäviö on huomattavasti pienempi kuin vuonna 1977 käynnistyneen 3-linjan.

"Kun sijoitammekin pesupuristinlaitoksen kuitulinjalle 3:lle, saamme kokonaisuuden kannalta suurimman hyödyn: jäteveden BHK laskee ja tehtaan kemikaalikulutus vähenee", kertoo kehityspäällikkö Anssi Vesänen.

Jatkuu sivulla 10.

16.10.
1986

Ranskan yhtiöt yhdistetään

Kymi-Strömberg Oy:n ranskalaiset tytäryhtiöt on päätetty sulauttaa yhteen ensi vuoden alusta lähtien. Uuden yhtiön, jonka nimeksi tulee Kymmene Boucher S.A., muodostavat Docelles'ssa toimiva hienopaperitehdas Papeteries Bou-

cher Docelles S.A., Pariisissa sijaitseva myyntiyhtiö Kymmene-Star S.a.r.l. sekä tukkuliike Papembal S.A., jolla on useita toimipisteitä eri puolilla Ranskaa.

Kymmene Boucher-yhtiön toiminta tulee jakaantumaan organisaatorisesti kolmeen

osaan: tuotantoon, markkinointiin ja niitä yhteisesti palvelevaan taloushallintoon.

Uuden yhtiön toimitusjohtajaksi nimitetään Papeteries Boucher-yhtiön nykyinen toimitusjohtaja Erik V. Olander.

Iskulauseita pohdittiin innokkaasti

Kyllä pieni kilpailu aina kannattaa. Edellisessä lehdessä julistettuun iskulausekilpailuun saatiin yli 200 vastausta, joi-

den joukosta löytyi paitsi voittaja myös monta muuta hyvää ehdotusta. Kilpailusta ja sen tuloksista enemmän sivulla 8.

Erilaisia mielikuvia

Suomessa käytävää talouspoliittista keskustelua on kuluvana vuonna sävyttänyt kahtiajako. **Ns. viralinen** näkemys on talouselämän kehityksen suhteen myönteinen. **Ns. tilastoihin tuijottajat** näkevät kehityksen sen sijaan vähemmän myönteisenä. Näitä myönteisten on talouselämän näyttämölle kirjoitettu näytöskappaleet: Taistelu Suomen markasta ja Kysymysmerkki idänkaupan ympärillä.

Kun näytelmä Taistelu Suomen markasta alkoi, voi kukaan tuskin kieltää, etteikö spekulatioiden takana olisi ollut myös vahva

reaalitausta.

Vuosi 1985 oli monessa mielessä merkinnyt kääntä huonompaan suuntaan. Pitkään jatkunut taloudellinen kasvu oli hidastunut jo loppuvuodesta. Alkuvuodesta 1986 alamäki vain kiihtyi. Esimerkiksi metsäteollisuudessa jäi viennin määrä tammi-kesäkuussa 1986 määrältään 5 prosenttia ja arvoltaan liki 11 prosenttia pienemmäksi kuin vastaavana aikana vuotta aikaisemmin. Vaikka elpymistä toisella vuosipuoliskolla tapahtuneekin, menee se alkuvuoden menetysten peittämiseen. Metsäteollisuudessa saadaankin olla tyytyväisiä mikäli koko

vuoden 1986 vientimäärissä ylletään viime vuoden tasolle. Vientituloissa ei sen sijaan tähän enää kyetä.

Kokonaistuotannon osalta kuluvana vuosi on ensimmäinen kahdeksaan vuoteen, kun kasvussa jätetään alle OECD-maiden keskiarvon. Viimeiset ennusteet kertovat noin 2 prosentin Bkt:n lisäyksestä, joka sekin perustuu kulutuksen ja julkisen talouden paisumiseen.

Idänkaupan vetoapu loppui öljyn hinnan alenemisen myötä. Tuontimme sieltä on noin 80 prosenttisesti energiaa. Kun energian hinta nyttemmin on pudonnut

puoleen, niin totta kait myös Idänkaupan käsikirjoitukseen on syntynyt kysymysmerkki saldojen tasaukseksi.

Tätä taustaa vasten nykyinen taloudellinen tilanne ja lähiajan näkymät antavat aiheita kasvavaan huolestumiseen. Myöskään kolmas taho ns. yleinen mielipide on tuskin tilanteen nopeaa heikkenemistä huomannut. Ja miksi olisi, sillä kotitalouksien reaalitytulot kasvavat tänä vuonna 3 prosenttia ja ensi vuonna kuulemma 5 prosenttia. Puhutaan eri asioista ja vaikeaselkoisilla termeillä.

Päivän kuvaa ei kirkasta edes tärkeä energiaverouu-

distus eikä ensi vuoden budjetin pääomamarkkinoiden kehittämiseen tähtäävät veropoliittiset uudistukset. Niiden kilpailukykyä vahvistavat vaikutukset eivät ehdi tähän hätään.

Talouselämän taivaalle on siten keräytynyt paljon negatiivista faktaa, jota puheet, vakuutukset ja sinänsä perusteltu luottamus tulevaisuuteen ei nopeasti hävennä. Näin ollen on myös ymmärrettävää, että tämä on heijastunut ulkomaille ja luottamuksen horjumiseen siellä Suomessa.

Markka on vaihdettava kansainvälinen valuutta ja siinä näkyy kansainvälisen kilpailukykyimme heikkous

tai vahvuus samoin kuin talouspolitiikassa onnistumisen tai epäonnistumisen. Onnistunut talouspolitiikka on vahvan markan paras ystävänä ja tuki.

Puhutaan vasemmistolaisesta, keskustalaisesta ja oikeistolaisesta talouspolitiikasta. Mielestäni on olemassa vain kahden sorttista. Joko oikeaa tai väärää talouspolitiikkaa!

Posari

Kilpailu on kovaa Kaukoidässä

Kymin Singaporessa sijaitsevan myyntiyhtiön, Kymmene Star Far East Pte Ltd:n myyntijohtaja, **Peter Ashforth**, pistäytyi syys-lokakuun vaihteessa Kuusankoskella ja kertoi vierailun lomassa Uutiskymillemme Kaukoidän kuuluisia.

Kymmene-Star Far Eastilla on kaksi konttoria, toinen Singaporessa ja toinen Hongkongissa. Jälkimmäinen on koko Kaukoidän alueesta vastaavan toimitusjohtaja **Max Norrisin** sijoituspaikka. Peter Ashforthin tukikohta taas on Singaporessa.

Kaukoidässä kaupankäynti edellyttää paljon matkustamista, koska markkina-alue on laaja. Kymmene-Star Far Eastin asiakkaat ovat Singaporen lisäksi Indonesiassa, Maleisiassa, Thaimaassa, Bangladeshissä, Intiassa, Pakistanissa ja Sri Lankassa.

Neljä viimeistä maata ovat tulleet kuluneen puolentoista vuoden aikana mukaan vakavammin, koska ne muodostavat kiinnostavan ja suuren markkina-alueen.

Vaativat markkinat

Kaukoita on Peter Ashforthin mukaan erittäin vaativia ja hintatietoinen markkina-alue, jossa edellytetään erityisen hyvää palvelua. Kilpailu on kovaa eurooppalaisten, amerikkalaisten ja brasilialaisten paperin ja sellunvalmistajien välillä. Lisäksi Aasian omien tuottajien, lähinnä japanilaisten, korealaiden, taiwanilaisten ja indonesialaisten läsnäolo kasvaa koko ajan samalla

kun heidän teknologian tasonsa ja kokemuksensa lisääntyvät.

"On kuitenkin paljon paperilaatuja, joita ei siellä pystytä valmistamaan, joten eurooppalaiselle paperille on tarvetta. Kymin tulee myymään paperia Kaukoidässä tulevaisuudessaakin ja ensi vuonna myynti tulee kasvamaan", Peter Ashforth vakuuttaa.

Laatu ei hänen mukaansa ole Kymin papereiden kohdalla ongelma. "Se tunnetaan kansainvälisesti korkeaksi. Painajat tietävät, että paperi ei tuota ongelmia painokoneessa, mikä on heidän kannaltaan erittäin tärkeää. Kaukoidässä kilpailu on kovaa ja painajien myyntikate huomattavasti pienempi kuin Euroopassa. Tämän takia he eivät pysty painattamaan töitä uudelleen, jos paperi osoittautuu huonoksi, vaan kaiken täytyy onnistua kerralla."

Pahin ongelma on tehtaan ja markkinoiden välinen suuri etäisyys: kuljetuskustannukset muodostavat merkittävän osan paperin hinnasta. Toinen välimatkasta aiheutuva haitta on kuljetusten perille saanti. Paperin matka Suomesta Singaporeen vie neljästä viiteen viikkoa. Paperi laivataan yleensä joko Helsingistä, tai jostain merkittävästä Euroopan satamakaupungista, kuten Hampurista, Rotterdamista tai Antwerpenistä.

"Tämän takia koulutamme asiakkaita. Pyrimme varmistamaan, että he tekevät tilauksensa mahdollisimman säännöllisesti, mieluiten kolme kuukautta etukäteen. Näin myös kuljetusten järjestely on helpompaa ja asiakkaat saavat paperinsa säännöllisesti."

Kaukoidässä edellytetään Peter Ashforthin mukaan myyjältä erittäin hyvää palvelua.

Vuosittain reilut 100 000 tonnia

Kymmene-Star Far East markkinoi vuosittain yli 100 000 tonnia paperia. Kymin tuotteista eniten myydään päällystämätöntä puuvapaata hienopape-

ria, päällystetty on hyvä kakkonen. Englannissa sijaitsevan Kymi-Strömbergin tytäryhtiön, Star Paperin, koko tuotantopaletti on edustettuna, lisäksi Länsi-Saksassa sijaitsevan Nordland Paperin hienopaperia kulkee Kaukoitään konttorin kautta. Tänä vuonna Nordlandin osuus on tosin ollut pienempi Saksan markan ja

Yhdysvaltain dollarin epäedullisen vaihtokurssin takia.

Myyntiyhtiö välittää lisäksi Kymin osakkuusyhtiön, Yhdysvalloissa sijaitsevan, Leaf Riverin sellua Indonesiaan ja Thaimaahan sekä pieniä eriä Kiinaan.

Kymmene-Star Far East edustaa Kymin ohella

myös muita valmistajia, joiden tuotteet täydentävät yhtiön tuotevalikoimaa. Sanomalehtipaperia saadaan Pohjois-Amerikasta ja puhelinluettelopaperia Pohjois-Amerikan ohella Euroopasta. Yhtiö toimii lisäksi kiinteässä yhteistyössä Finnboardin kanssa: sekä Singaporen että Hongkongin konttoreissa on Finnboardin edustaja.

Kasvava tuoteala ovat turvallisuuspaperit, jotka on varustettu joko vesileimalla tai kuiduilla, jotka näkyvät vain erikoisvalossa. Näitä käytetään mm. passeissa ja shekeissä.

Toinen tuote, jonka markkinat kasvavat koko ajan on päällystämätön puuvapaa paperi laserprinttereitä varten.

Kymin jalostusteollisuuden valmistama, kemiallisesti jäljentävä KMC (Kymmene Multi Carbonless) -paperi on Peter Ashforthin mukaan aggressiivisen myyntikampanjan kohde. Jäljentävän paperin käyttäjille kerrotaan tuotteen eduista perinteisiin kemiallisesti jäljentäviin papereihin nähden.

Kymmene-Star Far East työllistää 13 henkilöä, jotka Peter Ashforthin mukaan ovat huippuluokkaa. "Yksi tärkeimpiä syitä jatkuvaan kasvuun ja kykyyn kattaa tehokkaasti niin suuri alue, on henkilökuntamme Singaporessa ja Hongkongissa. Useat heistä ovat työskennelleet kanssamme jo vuosia ja heillä on kokemusta, jota tarvitaan antamaan ensiluokkaiset palvelut laajentuvalla myyntitoiminnallemme."

Kymmene-Star Far East Pte Ltd:n liikevaihto ylittää 70 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria, myynti on tänä vuonna 120 000—140 000 tonnia.

Laki- ja talousvaliokunta tutustui Kymijokeen

Hallituksen teke- mää koskien- suojelulakiesitys- parhaillaan kä- sittelevä eduskunnan laki- ja talousvaliokunta kävi syyskuun 17. päivänä tutustumassa Kymijoen koskiin paikan päällä. Vierailun aikana puheenjohtaja Paavo Vesterisen johtamalle, noin kymmenelle valiokunnan jäsenelle ja kolmelle ympäristöministeriön edustajalle esiteltiin koskien lisäksi eri intressipiirien näkemyksiä joen tulevasta käytöstä.

Koskia voimatalouden ja tulvasuojelun kannalta esitelty Kymi-Strömberg Oy:n voimatalousjohtaja Ossi Koskipuro piti tärkeimpänä Pernoonkosken oikaisu-uoman toteuttamista ja sitä, että Pernoonkoski poistetaan suojeltavien koskien luettelosta.

Virtaamaltaan kolmanneksi suurin

Kymijoki on virtaamaltaan Suomen suurin vesistö Vuoksen ja Kemijoen jälkeen. Vaikka joki nykyisin on lähes kokonaan rakennettu, se ei Koskipuron mukaan ole kuin puolinaisessa käytössä, koska vesivoimalle ominainen säätökäyttö ja vuorokausisäännöstely on mahdotonta. Syy tähän on se, että vesi ei virtaa Anjalankosken alapuolista, luonnontilassa olevien koskien läpi riittävän nopeasti. Lisäksi vedenkorkeusvaihtelut näkyvät rannoilla liian selvästi.

Kosket ovat myös esteenä tehokkaalle tulvantorjunnalle.

Pernoonkosken oikaisu-uoma kulkisi Anjalankosken alapuolelta Pernoonkosken alapuolelle. Sen kautta johdettaisiin Kymijoen itäisen haaran vedet. Kanava vähentäisi joen vesimäärän puoleen Ahvionkoskella ja Kultainkoskella. Maisemallisesti sillä ei kuitenkaan olisi vaikutusta, koska veden pintaa nostettaisiin pohjapatojen avulla.

Maisemallisia muutoksia suunnitelman toteuttaminen aiheuttaisi Pernoonkoskella, joka muuttuisi porrastetuksi järvi- maisemaksi siihen rakennettavien patojen takia.

Valtakunnallinen merkitys voimataloudelle

Oikaisu-uoman toteuttamisella ja sitä kautta saatavalla sähköntuotannon säätöteholla on Koskipuron mukaan suuri merkitys koko maan sähköhuollon kannalta ja vain vähäisiä ympäristöhaittoja, koska suurin osa rakentamattomista koskista jäisi entiselleen.

Ratkaisu toisi 150 MW lisää säätötehoa, eli vastaavan määrän kuin Iijoen Kollajan allas. Nykyisin Suomessa on säädettävää vesivoimatehoa noin 1500 MW. Kymijoen vesivoimalaitosten yhteinen teho on 200 MW.

Oikaisun avulla saataisiin myös Kymijoen vesistön tulvat hallintaan. Nykyisin tulvavedet eivät 'mahdu' koskien läpi.

Kanavaa voitaisiin niin ikään käyttää hyväksi Kymijoen liikennöintiin, jos sitä puolta aletaan tulvaisuudessa kehittää.

Pernoonkosken oikaisu-uoma kulkisi Anjalankosken alapuolelta Pernoonkosken alapuolelle. Sen kautta johdettaisiin Kymijoen itäisen haaran vedet.

Mikäli uudessa koskien- suojelulaisissa suojellaan Pernoonkoski, ei em. järjesty- lyä pystytä tekemään ja joki jää Koskipuron mu- kaan sähköhuollon kan- nalta invalidiksi.

Kymenlaakson luonnon- suojelupiirin puheenjohta- ja Risto Hamari ei yhtynyt Koskipuron näkemykseen, vaan oli sitä mieltä, että jokien tulviminen on luon- nonvesille ominainen piir- re sekä rantavesien laji- ja yksilörunsauden edellytys.

Kymenlaakson seutuka- valiiton näkemyksen asia- ta esitti seutukaavajohtaja Tapio Raikkola ja koskien asemaa Kotkan kaupungin maankäyttösuunnitelmassa kaavoituspäällikkö Matti Tommola.

Vieraat tutustuivat päi- vän aikana Rännikoskeen, Siikakoskeen ja Pernoon- koskeen, joita esittelivät kaavoituspäällikkö Matti Tommola ja Kymenlaak- son seutukaavaliiton osas- topäällikkö Tapio Välino- ro, joka myös selosti Kymi- joen kanavoitavaihtoehto- ja. Matkan aikana katseli- tiin lisäksi liikennekana- van suunniteltua reittiä.

Anjalassa valiokunnan jäsenet tutustuivat voima- laitoksiin ja Kuusankos- kella Kymi-Strömbergiin, jota esitteli Ossi Koskipu- ro.

Pienessä Luxemburgissa on isot paperimarkkinat

Kuusankoskella vie- raili elokuun lo- pulla luxembur- gilaisen Papyrus- nimisen paperitukku- liik- keen johtaja ja pääomista- ja, Ch. Mayer. Lyhytkin keskustelu Kymin asiak- kaana jo kymmenisen vuotta olleen, kokeneen paperikauppiaan kanssa toi esille mielenkiintoisia seikkoja lilliputtivaltion kilpailuasetelmista ja paperinkäyttäjistä.

Vaikka Ch. Mayerin johtama Papyrus -niminen paperitukku- liike on alal- laan ainoa Luxemburgissa, ei se pääse hyötymään ai- nutlaataisuudesta.

Noin 100 kilometriä pitkän ja kuutisenkym- mentä kilometriä leveän valtion rajojen takana vaativat mm. kovat rans- kalaiset, belgialaiset ja saksalaiset kilpailijat.

Saattaisi myös luulla, et- tä 300 000:n asukkaan val-

tion ei tarvitse toimittaa paljoa paperia. "Me tarvitsemme kuitenkin paperia lähes 2,5 miljoonalle ihmiselle", arvioi johtaja Mayer.

"Maassamme nimittäin toimivat mm. Euroopan parlamentin sihteeristö, Euroopan Investointipankki, Euroopan tietokone- keskus sekä Euroopan tuomioistuimien. Vaikka kaik- kien näiden yhteisöjen toimihenkilöt eivät asu- kaan Luxemburgissa, pa- peri toimistoihin ja istun- toihin kuitenkin usein hankitaan täältä."

"Luxemburg on myös pankkitoiminnan keskus — myös se lisää paperin kysyntää."

Papyrus-yhtiö ostaa Ky- miltä offset-, päällystettyjä ja kopiopapereita. Yhtiö ei osta paperia muilta suoma- laisilta paperitehtailta, mut- ta välittää asiakkaille Ky- mi-Strömbergin ranskalai-

Aleksander Schoschkoff, Hubert le Grelle, Ch. Mayer ja Peter Ahlbom keskustelivat Koske- lassa.

sen tytäryhtiön Boucherin tuotteita.

"Toimitamme paperia kaikille, jotka tilaavat sitä yli 500 arkkia, mutta jos- kus saattaa yksi iso tilaus käsittää neljänneksen ko- ko vuonna välittämäs- tämme paperista", luonnehtii Mayer noin 12 000 tonnia vuodessa myyvän yrityksensä asiakkaita.

"Toimituksilla on aina kiire. Painosta saatetaan soittaa neljältä iltapäivällä ja vaatia paperi toimitetta- vaksi huomisaamuksi. Mon- ta kertaa toimitamme pa- perin myös suoraan Ant- werpeniin tulleesta laivasta asiakkaalle, ovathan väli- matkat täällä lyhyitä."

Kirjapainojen painajat ovat Luxemburgissa vaati- via. "Meidän kannaltam- me hankalaa on se, että ai- na valitetaan paperista, vaikka syy huonoon laa- tuun olisi painoväriä tai painokoneessa."

Paperiliiton osasto 19 täytti 80 vuotta

Suomen paperiteollisuus oli jo vanhaa, kun sen työntekijät alkoivat pyrkiä yhteistoimin parantamaan olojaan. Kuusankoskelle oli perustettu 1870-luvulla paperitehtaat, joiden työntekijät perustivat vuonna 1906 ammattiosastoja. Näistä osastoista on monien liittymien kautta tullut nykyinen osasto 19, joka nyt on 80-vuotias.

Tähän taipaleeseen on sisällytetty niin vasta- kuin myöhempiä. Pienestä alusta osasto on kasvanut yhdeksi liiton suurimmista.

1906 perustettiin useita osastoja

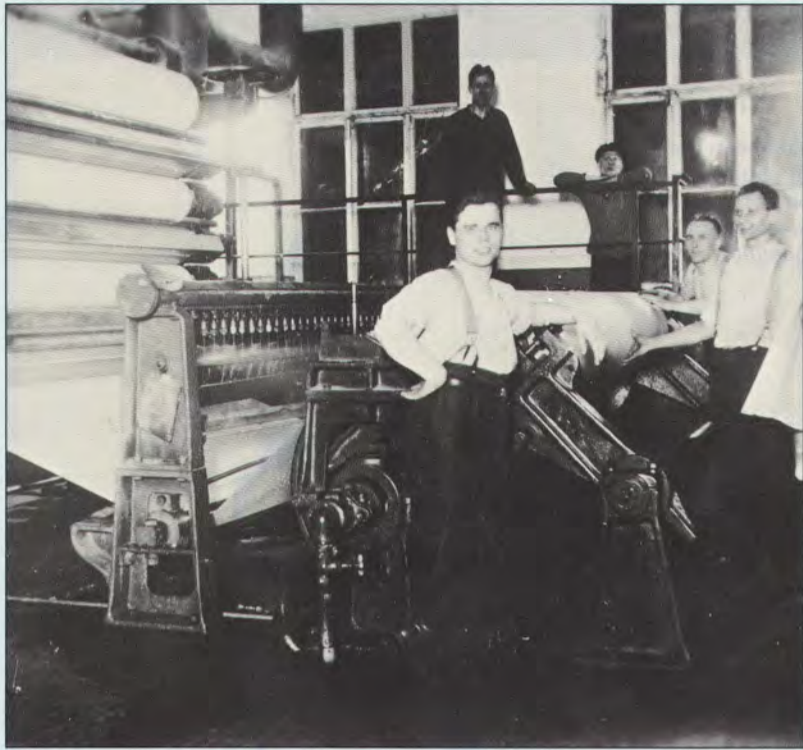
Tampereella ja Nokiolla oli perustettu 1905 paperityöläisten keskuuteen ammattiosastoja. Seuraavana vuonna sai alkunsa koko maan käsittävä Suomen Paperityöntekijäin Liitto. Kymiyhtiön Kuusankosken tehtailla perustettiin useita eri osastoja, jotka liittyivät liiton jäseniksi jo samana vuonna.

Kuusankosken puolella jokea muodostettiin paperitehtaan ja puuhiomon työntekijöille osasto. Vie-reisen sellutehtaan työntekijät perustivat oman osastonsa. Kymintehtaan puolella aloitti toimintansa ensin yksi osasto, johon kuuluivat sekä paperitehtaan, puuhiomon ja sellutehtaan työntekijät. Pian kuitenkin sekä puuhiomon että sellutehtaan työntekijät perustivat omat osastonsa. Ne toimivat kolmisen vuotta, mutta yhtyivät sitten takaisin paperityöntekijäin osastoon. Ensi innon las-kiassa jäsenmaksut ja muu verotus vähensivät jäsenmäärää ja johtokunnat totesivat turhaksi pitää osastoja pystyssä.

Osastojen toiminta oli alussa aktiivista ja johti tulokseen 1907. Silloin sovittiin kaikkien tehtaan piirissä olevien ammattiosastojen ja yhtiön välillä maan ensimmäisestä työehtosopimuksesta. Se oli voimassa 2 vuotta, minkä jälkeen työnantaja sanoi sen irti. Yhtiö oli joutunut taloudelliseen ahdinkoon ja joutui 1908 pysäyttämään Kymintehtaan lähes täysin. Loppuvuodesta saatiin ensimmäiset paperikoneet käyntiin. Viimeinen kone lähti tuotantoon vasta 1912.

Työmiehille tehtaiden pysähtyminen oli kova isku. Varsinaisia paperimiehiä yhtiö pyrki säästämään siirtäen heitä muihin tehtäviin toimiville tehtailla. Sekatyöläiset joutuivat lähtemään kokonaan. Työtömien oli muutettava muualle työnhakuun, koska varsinaisia työttömyysavustuksia ei ollut. Ammattiosastot keräsivät avustusta, mutta niiden avustus suuntautui omille jäsenille.

Osastot pyrkivät saamaan menettämänsä 8 tunnin työajan takaisin. Ne keräsivät jäseniä vuoteen 1912 asti. Tällöin kat-

PK 3 vuonna 1934. Edessä Vilho Luoto (vas.), Kalle Ryöpäs ja Emil Mäki. Taustalla Antti Puranen (oik.) ja Koponen.

Kymin hiomon liipintäyttäjiä vuonna 1931.

Kuusaan paperisalin työntekijöitä 1950-luvulla.

sottiin olevan riittävästi voimaa vaatia lakon avulla sekä lyhyempää työaikaa että korotusta ansioihin.

Yli tuhat henkeä osallistui lakkoon. Kaikki eivät olleet ammattiosastojen jäseniä. Työnantaja palkkasi kuitenkin uutta väkeä töihin ja sai tehtaat pyörimään. Lakko kesti 11 viikkoa ja osa lakkositoumuk- sen kirjoittaneista joutui taloudellisen hädän takia rikkomaan osastolle antamansa lupauksen. Keskusjärjestön ja liiton avulla neuvoteltiin vihdoin sopimus, jolla lakkolaiset saivat työpaikkansa takaisin. Muutamien kohdalla tämä vei pitkän ajan.

Näin syntyi osasto 19

Kuusankoskella toimivat 1930-luvun vaihteessa SPL:n osastot nro 6 Kymintehtaalla, nrot 11 ja 34 Kuusankoskella ja 12 Voikkaalla. Työväen järjestöjen toiminta, olipa se poliittista tai ammatillista, oli tähän aikaan voimakkaan painostuksen alla. Oikeistopiirit olivat kansa-

laissodan jälkeen sanelleet niin työ- kuin palkka-asioiden päätökset. Ammattiosastojen päätettävissä oli pääasiassa kirjeenvaihto liiton kanssa.

Suomen Ammatti Järjestö ajautui sisäiseen kriisiin ja sosiaalidemokraatit jättäytyivät pois sen toiminnasta. Sosiaalidemokraatit erosivat myös Suomen Paperiteollisuuden työntekijäin Liitosta. Liiton osastoissa suoritettiin äänestys ja äänin 1028—995 päätettiin erota. Sitten perustettiin uusi liitto 26.6.1930.

Vanhan liiton toiminta lopetettiin 18.8.1930 ja vanhan liiton aikaiset osastonumerot vaihtuivat. Kuusankosken osasto 11 sai numeron 19 ja osasto nro 34 muuttui numeroksi 37. Voikkaan osasto nro 12 sai uudeksi numerokseen 36. Kymintehtaan osaston toiminta loppui kokonaan.

Kuusankosken osastot yhtyvät

Kun Kuusankosken puolella toimi 2 osastoa rinnan, ryhtyivät osasto 37:n jäsenet ajamaan niiden yh-

tymistä. Toiveena oli kahden pienen osaston yhtymisellä saada yksi iso ja näin kasvattaa osaston mahdollisuuksia ajaa asioita paremmin. Osastojen yhteinen jäsenmäärä oli 141 henkeä. Harvoilla liiton osastoilla oli näinä vaikeina aikoina yli 100 jäsentä.

Osasto 37 sai ponnistella yhtymisasiassa 6 vuotta, ennen kuin se toteutui. Osasto 19 vastusti itsepintaisesti yhteyttäytymistä. Selviä toimimisvaikeuksia oli, koska erään vuoden yhtymisesitykseen 19 vastasi: ”Me yritetään vielä ainakin vuosi omin voimin.” Pelkäsimkö **Timo-teus Erola, Miina Rautiainen** ja **Emil Mäki** johtokuntapaikkojensa puolesta vai oliko kyse ammattiylpeydestä. Osasto 37 oli näet enemmän teollisuusliittomuotoinen kuin 19. Se oli aikaisemmin ollut Puuliiton yhtenä osastona, mutta siirtymispäätöksen perusteena oli mainittu juuri teollisuusliittomuotoon siirtymisuuosituksen noudattaminen. Osasto 19 oli puolestaan pääosin tuo-

tantopuolen työläisten muodostama.

Vuoden 1935 lopulla olivat mielet riittävän suopeita yhteistyöhön. Joulukuun 13. päivänä pidettiin kokous, jossa asia lopullisesti päätettiin. Jo samana vuonna pidettiin yhteinen joulujuhla, jossa yhtymisen kruunattiin. Eräänä kiistakysymyksenä oli ollut, kumpi menettää nimensä. Tämä ratkesi helposti, kun molemmat olivat käyttäneet Kuusankosken osasto -nimeä. Osasto 37 suostui luopumaan nimestään. Sillä olikin tähän kokemusta, sillä se oli muutamien vuosien aikana vaihtanut usein numeronsa eri liitoissa.

Johtokuntapaikat jaettiin sovussa: puheenjohtajaksi tuli **Kalle Hassell**, varapuheenjohtajaksi **Timo-teus Erola**, sihteeriksi **Lauri Mauno** ja varalle **Arvi Korpela**. Osaston odotettu jäsenmäärän kasvu ei toteutunut. Huono aika pikemminkin alensi sitä. Toiminta sai kuitenkin lisää aktiivisuutta, jolla jatkettiin sotiin asti. Niiden aikana ja jälkeen alkoikin sitten osaston kasvu.

Ja näin syntyi yksysi

Osaston puheenjohtajana vuodesta 1972 toiminut **Armas Ihalainen** on kertonut osaston pääluottamusmies **Pentti Halisen** ansioksi Yksysin saamisen osaston toimitaloksi. Halinen itse kertoo, että asiaa ”tapeltiin” tuomari **Mäkelän** kanssa kolmisen vuotta.

Pääluottamusmiehen toimen muuttuminen päätoimiseksi vuonna 1971 aiheutti työnantajalle päänvaivaa löytää tälle toimipaikka. Se oli ensin seuratalolla, sitten ammattikoululla, kunnes Niementieltä löytyi entinen lastenseimi. Sinne sijoitettiin pääluottamusmiehen lisäksi vuonna 1974 perustetun työsuojeluvaltuutetun toimen hoitajalle toimisto. Ja lopun osan taloa luovutti yhtiö ”tappelin tuloksena” osasto 19:lle.

Taloa nimitettiin ensin osaston piirissä ay-taloksi. Nimi piti talolle löytää ja osaston toimikunta järjesti nimikilpailun. Useiden erilaisten nimiehdotusten, kuten Iso-Heikkilän hollitali, Halisen Haali, Paperipirtti yms. joukosta valittiin veturimies **Arnold Järvisen** ehdotus. Se oli Yksysi. Nimen hyväksymistä perusteltiin mm. siten, että Yks = ensimmäinen koko maassa ja ysi = osaston numero. Nämä perustelut on kirjattu allekirjoittaneen muistiinpanoihin toimikunnan kokouksessa 1975.

Nimi Yksysi on tunnettu sekä Kuusankoskella että kauempanakin. On olemassa leikillinen Yksysin työhuonekunta, joka esiintyy mm. osaston kalakilpailuissa ja vastaavassa. Kalakilpailuissa siihen kuuluu **Mukkilan** ja **Saarelan** lisäksi sen verran väkeä, että joukkue tulee täyteen. Nimi on osoittautunut niin mieleenpainuvaksi, että mm. lehdistö käyttää sitä koko ammattiosaston nimenä. Ja mikäpä siinä, sehän osaston numero on.

Yhtiö luovutti Yksysin osastolle 1975. Käsin tehdylle paperille painettu luovutuskirja on talon seinällä toimikunnan huoneessa. Tällöin järjestettiin myös juhlalliset tupaantulijaiset ja talo osoittautui ay-toiminnan kannalta hyvin tarpeelliseksi. Joidenkin alkuvuosina tehtyjen laskujen mukaan siellä pidetään vuosittain liki sata kokousta. Myös Kuusanniemen osasto 85 on oikeutettu käyttämään taloa.

Entisinä aikoina osaston eri toimintojen tarvitseman materiaalin säilytyksessä oli vaikeuksia. Tavarat olivat jäsenten hallussa eri paikoissa. Työskillä oli kaappi, jossa tarvittavat kokousvälineet voitiin säilyttää. Nynt tavarat ovat saman katon alla. Talosiasassa ovat yhtiön ja työntekijöiden hyvät suhteet kantaneet kauniin hedelmän.

Pentti Vättö

Voikkaan TPK paloaseman edessä 80-vuotispäivänään, 5.10.1986

...ja samassa paikassa joskus 1920-luvulla.

Voikkaan tehdaspalokunta juhli kahdeksaa vuosikymmentään

Viime vuosisadan lopulla alkoi **Rudolf Elving** rakentaa tehdasta Voikkaan kosken itäranalle. Vuoden 1897 loppuun mennessä oli valmistunut Suomen uudenaikaisin puuhiomo ja paperitehdas. Seuraavan vuoden alkupäivinä pantiin hiomo sekä ensimmäinen paperikone käyntiin ja viiden vuoden kuluttua oli käynnissä neljä paperikonetta.

Vuonna 1904 Voikkaan tehdas ja Kuusankoski-yhtiö liittyivät Kymin Osakeyhtiöön, josta tuli pohjoismaiden suurin paperin valmistaja.

Teollisuuslaitosten yhtyminen ja laajentuminen toi esille myös palokunnan tarpeellisuuden suojelemaan kalliita koneita. Tehtailla oli jo tuolloin käytössä erilaista sammutuskalustoa, mutta organisoitu ja koulutettu sammutushenkilöstö puuttui.

Palokunnan puuttuminen oli tiedostettu myös Voikkaan teollisuuskylässä. Siitä oli keskusteltu ja Kymintehtaalalle perustettu palokunta antoi lisäinnostusta palokunnan perustamiseksi myös Voikkaalle.

Suurpalo vauhditti perustamista

Lopullisen näytön palokunnan tarpeellisuudesta antoi sunnuntaina 1. heinäkuuta vuonna 1906 syttynyt Voikkaan tehtaan suurpalo. Tehtaan viidestä paperikoneesta tuhoutui kolme uusinta sekä paperin jälkikäsitteilyosastot.

Sammutustöiden epäonnistumiseen johtaneita syitä tutkiessaan tuli Kymin Osakeyhtiön johtokunta vakuuttuneeksi palokunnan tarpeellisuudesta.

Saman vuoden syyskuussa se antoi isännöitsijä **Herman Normanille** tehtäväksi koota tehtaan väestä 20 miehen vahvuisen palo-

Voikkaan keskustaa suurpalon jälkeen vuonna 1933.

Lämmittäjä Gustav Andersson ja höyryvoimaruisku Voikkaan tehtaan suurpalon jälkeen 1906.

kunnan, jonka päällikkönä hän tulee toimimaan.

Tehdaspalokunta sai kalustukseen tehtaalle jo aiemmin hankitut 2 höyryruiskua, letkurattaat sekä tarpeellisen letkukaluston.

Kiinnostus palokuntaa kohtaan oli suuri ja helmikuun 17. päivänä 1907 koontui joukko asiasta innostuneita kyläläisiä koululle ja päätti herra **J.A. Dominin** puheenjohtajana perustaa vapaaehtoisen palokunnan, jonka runkona olisi aiemmin tehtaan yhteyteen perustettu palokunta.

Kokous valitsi keskuudesta sääntökomitean, jonka sääntöehdotus lähetettiin Viipurin läänin kuvernöörille vahvistettavaksi.

Maaliskuun 15. päivänä kuvernööri **von Rechenberg** vahvisti Voikkaan Vapaaehtoisen Palonsammutuskunnan säännöt.

Vuonna 1912 palokunta jakautui kahtia muodostaen Voikkaan kylän VPK:n ja Voikkaan tehtaan VPK:n. Voikkaan tehtaan VPK:lle tuli uusi ohjesääntö, jossa palopäälliköllä oli ehdoton valta.

Ohjesääntö oli tarkka. Siinä todettiin mm, että "varapäälliköt eivät saa millään ehdolla poistua samaan aikaan tehtaalta, muut palokuntalaiset eivät saa päällikön tai varapäällikön luvatta mennä etäemmäksi kuin 1 kilometrin päähän tehtaan alueelta. Missään tapauksessa ei saa enempää kuin 15 palo-

Työpaikkojen turvaaja

Tehdaspalokunnan pääasiallinen tehtävä on teollisuuslaitoksen tuotannon jatkuvuuden ja sen kautta työpaikkojen säilymisen turvaaminen", totesi palopäällikkö **Timo Kuusisto** tervehdyssanoissaan.

Hänen mukaansa ennakkoivaan palosuojeluun kuuluvat automaattiset paloilmotus- ja sammutuslaitteistot eivät riitä turvaamaan tuotannolliselle toiminnalle välttämättömiä koneita ja laitteita.

Turvallisuuden takaamiseksi tehtaalla työskentelevän käyttöhenkilöstön täytyy lisäksi pystyä toimimaan nopeasti ja taitavasti tulipalon sattuessa.

Henkilökunnan alkusammutustöiden ansiosta palokunnan tehtäväksi jää usein paperikonepaloissa palon leviämisen estäminen ja aloitetun sammutuksen jatkaminen.

Kuusisto puuttui myös viime vuosina käytyyn

keskusteluun tehdaspalokuntien tarpeellisuudesta ja kysymykseen, voisivatko kunnalliset palokunnat hoitaa kaiken palo- ja pelastustyön kunnan alueella.

Vakuutusmuotojen muuttuessa teollisuudessa on kiinnitettävä suurempaa huomiota ennakoivaan palosuojeluun. Yksi tärkeä osa siitä on Kuusiston mielestä hyvin varustettu ja iskukykyinen tehdaspalokunta.

"Sen etu on paras mahdollinen paikallistuntemus tehtaalla, koska palokuntalaiset työskentelevät eri tehtävissä tehdasosastoilla ja koostuvat eri ammattialojen edustajista", hän muistutti.

Toimiminen sopimuspalokuntana antaa lisäksi haasteita siinä mielessä, että palokuntalaisten on tehtänsä lisäksi tunnettava kaupungin laitokset, kuten myös liikenne- ja muiden onnettomuuksien torjuntatoimenpiteet.

kuntalaista olla samalla kertaa lomalla palokunnasta."

Vuonna 1913 valmistui arkkitehti **W. Thomén** piirustusten mukaan rakennettu tehtaan palokunnan talo, jonka alakerros toimi kalustotilana. Toisessa kerroksessa oli hyvät tilat ylläpitää erilaista harrastustoimintaa. Rakennukseen kuuluu myös 28 metrin korkuinen letkunkuivatus-torni.

Sama rakennus toimii vielä samassa alkuperäisessä tehtävässään, toki pieniä muutoksia on sisätiloissa jouduttu tekemään.

Palokunta on joutunut historiansa varrella moniin koviin koetuksiin, josta tuhoisimpiin kuuluu 9.7.1933 syttynyt Voikkaan keskus-

tan suurpalo. Palossa tuhoutui 94 rakennusta, joista 41 oli liikerakennuksia. 71 perhettä jäi palon jäljiltä kodittomiksi.

Vahvuus 69 miestä

Yhtiön johto on palokunnan perustamisesta lähtien nimittänyt palokunnan päällikön.

Ensimmäisenä päällikkönä toimi **H. Norman**. Häntä seurasivat **A. Breglin**, **P. Ahlakari**, **K. Nikander**, **H.J. Ruth**, **E. Eloranta** ja vuodesta 1974 lähtien **Timo Kuusisto**. Vuonna 1982 Kuusisto nimettiin myös Kymin Tehdaspalokunnan päälliköksi.

Palokunnan vahvuus on 69 miestä, jotka jakautuvat

neljään joukkueeseen. Palopäällikkö ja kolme palomestaria huolehtivat vuorollaan jatkuvasta päivystyksestä. Tämän lisäksi toukokuun alusta syyskuun loppuun on viikonloppuisin kaksi konemiestä hälytysvalmiudessa.

Palokunnan päätoimisen henkilöstön muodostavat palopäällikkö ja kalustonhoitaja, muu henkilöstö on sivutoimisia.

Kymi-Strömbergin ja Kuusankosken kaupungin kesken tehdyn sammutussopimuksen mukaan palokunta huolehtii sammutus- ja pelastustyöstä omassa piirissään.

Tulipalojen sammutus on edelleen pysynyt palokunnan päätehtävänä. Eri-laiset pelastustehtävät liikenne- ja muissa onnettomuuksissa sekä öljyvahingoista johtuvat tehtävät ovat antaneet lisääntyvässä määrin työtä. Hälytysten lukumäärä on ollut noin 40 hälytystä vuodessa. Hälytyksiin on osallistunut keskimäärin 30 miestä hälytystä kohden.

Vakavin tulipalo viimeiseltä kymmenvuotiskaudelta oli 12.11.1983 kerrostalon huoneistossa Santatien varrella sattunut palo. Siinä neljä nukkumassa olutta ihmistä menehtyi häkään pitkään kyteneen palon seurauksena.

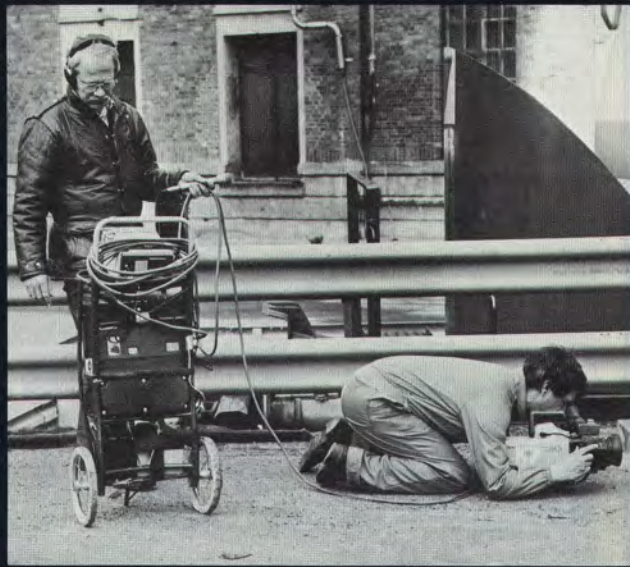
Toinen mainitsemisen arvoinen palo sattui höyryvoimalaitoksen puru- ja hakekuljettimessa vuonna 1979, jossa vahingot nousivat yli miljoonan markan.

Liikenteen lisääntyessä myös onnettomuuksien määrä on kasvanut. Palokunnan apua on tarvittu entistä useammin irrottamaan ja pelastamaan onnettomuuden uhreja romuttuneista ajoneuvoista. Erityisen vaikean irrotustehtävän eteen palokunta on joutunut kaksi kertaa. Molemmissa tapauksissa kysymyksessä oli rekka-auton romuttuneeseen ohjaamoon kiinni jäänyt kuljettaja.

Videoryhmät (oik.) taltiivat harjoituksen.

Kaasupilvi levisi muutamassa minuutissa Kuusaan keskustaan (2. oik.).

Toimintaa johdettiin suojelutoimistosta (alla).

Iitin VPK 'ajoi kolarin' saapuessaan harjoituspaikalle (vas.).

Palokunta pelasti onnettomuuden uhrin vahinkopaikalta.

Kaasusuojeluharjoitus paljasti puu

“Nestemäisen kloorin täyttöpäikan vastapäätä puretaan tehdasrakennusta. Purkaustyössä sattuu vahinko ja raskas tiiliseinä kaatuu osittain täytössä olevan, melkein täyden nestemäisen 50 tonnin kloorivaunun päälle ja aiheuttaa siihen suuren repeämän. Muutamia ihmisiä on loukkaantunut. Ryhdy toimintaan!”

Tällaisen tehtäväkäsken sai klooritehtaan, 1. lokakuuta klo 13.30. Näin käynnistyi sankosken tehtailla järjestetty kaasusuojeluharjoituksen mukaisesti:

Kuusaan saarella sijaitsevan Kymen klooritehtaan läheisyydessä purettavana olleen vanhan teollisuusrakennuksen tiiliseinä kaatui täytettävänä olleen 50 tonnin kloorinkuljetusvaunun päälle. Kloorivaunuun syntyi repeämä, josta vaunun sisällä ollut nestemäinen kloori pääsi purkautumaan ulos.

Kloori alkoi välittömästi kaasuuntua ja kulkeutua tuulen mukana kohti Kuusankosken keskustaa. Kloorivaunuun täyttämässä olleet kaksi työntekijää menettivät kaasun vaikutuksesta tajuntansa.

Klooritehtaan vuoromestari havaitsi tilanteen kennosalin ikkunasta ja teki hälytyksen Kymen pääportille, joka on Kuusankosken hälytyskeskus. Pää-

portti antoi yleisen hälytysmerkin klo 13.34.

Viisi minuuttia onnettomuuden jälkeen, klo 13.35, kaasupilvi oli edennyt kaupungin keskustaan.

Kolme ihmistä ei ehtinyt turvaan kaasupilven tieltä klo 13.42., vaan he saivat kaasumyrkytyksen. Potilaat tuupertuivat SYP:n, Lapin kenkäkaupan ja poliisilaitoksen eteen.

Myllyhuokossa munkkeja paistamassa ollut perheenäiti ryntäsi ulos kuuluttuaan yleisen hälytysmerkin. Tällöin hellalla ollut rasvakattila syytti tuleen ja syytytti koko rakennuksen klo 13.45.

Kaasupilvi levisi Rauhaharjuun klo 13.50. Kahdeksan minuuttia myöhemmin Mattilan kaatopaikalle soraa ajanut kuorma-auto vajosi kaatopaikkaan, näkymättö-

miin.

Klo 14.10. apuun matkalla ollut paloauto ajoi kolarin Keltissä, Helsingin ja Lahden teiden risteyksessä.

Tositilannetta jäljiteltiin

Harjoitukseen osallistuneet eivät tieneet etukäteen muuta kuin onnettomuuden tapahtumishetken. Näin pyrittiin varmistamaan mahdollisimman tarkoin todellisuutta vastaava tilanne. Yleisellä hälytysmerkillä alkavaa harjoitusta ei nykyisten määräysten mukaan ole mahdollista järjestää täydellisenä yllätyksenä.

Harjoituksessa testattiin Kymen oman suojeluorga-

nisaation lisäksi yhteistoimintaa alueen viranomaisien ja muiden suojelutoimien osallistuvien yksiköiden kanssa. Tilannetta oli seuraamassa arvovaltainen kutsuvierasjoukko sekä riippumattomia asiantuntijoita, jotka arvioivat harjoituksen onnistumista.

Kymen ja Voikkaan suojelutoimistot miehitettiin välittömästi yleisen hälytysmerkinannon jälkeen. Koska Kymen suojelutoimisto ei ollut vaara-alueella, palopäällikkö **Timo Kuusisto** johti toimintaa sieltä käsin.

Muut harjoitukseen osallistuneet yksiköt — mm. yhteistoiminta-alueen palokunnat, poliisi ja VR — saivat tiedon aluehälytyksen kautta, johon pääportti oli välittänyt tiedon tapahtuneesta.

Kymen työterveyskeskuk-

sen lääkäreiden johtamat kolme lääkintäryhmää perustivat potilaiden kokoamispaikat kaupungintalolle, uimahallille sekä Kymintehtaan seurakuntakeskukseen. Kokoamispaikoilla onnettomuuden uhrin saivat ensiapua. Yhdeksääntoista yhteistoiminta-alueen sairaalaan soitettiin myös koesoitot. Kuusankosken aluesairaala ei ollut harjoituksessa mukana. Sen käyttö ei tositilanteessa olisi aina varmaa, sillä jos sairaala on tuulen alapuolella, sinne ei pystytä toimittamaan potilaita.

Kymintehtaan tehdaspalokunnan kiirehtiessä onnettomuuspaikalle Voikkaan tehdaspalokunnan kovaäänisäutot lähtivät varoittamaan yleisöä kaasuvaarasta. Onnettomuusalueen yläpuolella kiersi myös helikopteri, joka

osoitti kaasupilven etene- missuunnan ja nopeuden.

Voikkaan TPK:n miehit hoitivat lisäksi liikenteen pysäyttämisen siihen asti, kunnes poliisit saapuivat paikalle. Poliisi sai käsken pysäyttämään kullakin liikenteen katkaisupaikalla viisi ensimmäistä autoa ja ohjata ne kiertoteitä vaarapaikan ohitse. Myöhemmin saapuneille vain ilmoitettiin harjoituksesta.

Samaan aikaan Kouvolan yhteistoiminta-alueen kunnista apuun kutsutut palokunnat siirtyivät ryhmittymispaikoilleen.

Hälytysmerkki tehosi ja ei tehonnut

Hälytysmerkkiin reagoitiin Kuusankoskella toi-

Palopäällikkö Matti Puhakainen esitti sangen kii-vasta kritiikkiä.

utteita

vuoromestari keskiviikko-Kymi-Strömbergin Kuu-harjoitus minuutintarkan

saalta hyvin ja toisaalta ei lainkaan. Kaupungintalon edustalla liikenne hiljeni tarkkailijoiden mukaan muutamassa minuutissa, kun ihmiset siirtyivät sisätiloihin. Kymmenen minuuttia hälytyksen jälkeen elämä palasi takaisin arki-rutiiniin.

Yleisö suhtautui hyvin vaihtelevasti myös onnettomuuden uhreihin. SYP:n nurkalle tuupertunut potilas herätti uteliaisuutta: osa ohikulkijoista vain hymähteli, jotkut koettelivat pulssia ja joku jopa hälytti ambulanssin.

Kaupungintalon edessä ollutta potilasta saapui sairausauto noutamaan kuusi minuuttia hälytyksen jälkeen. Miehistöllä ei tosin ollut suojanaamareita.

Poliisilaitoksen läheisyydessä olleen uhrin korjasivat poliisit talteen.

Tuulensuunnasta sekaannusta

Harjoituspäivänä todellinen tuuli puhalteli 5 metrin sekuntinopeudella vastakkaiseen suuntaan kuin harjoitustuuli. Harjoitustuulen nopeus oli 3 metriä sekunnissa ja sen suunta oli klooritehtaalta kaupunkiin päin.

Hälytyskeskuksena toiminnut pääportti sai tiedon harjoitustuulen suunnasta ja nopeudesta muutama minuutti ennen H-hetkeä. Klooritehtaan vuoromestariille, joka hälytyksen teki, ei tuulensuuntaa kerrottua, minkä takia hän toimi ja käskytti klooritehtaan suojelutoimet vallitsevien olosuhteiden mukaisesti.

Myös Kymintehtaan tehdaspalokunnan ja suoje-

luorganisaation jäsenet saapuivat kokoontumispaikoille väistään todellisen tuulen mukana levinnyttä savupilveä, jonka he oletivat kuvaavan kloorikaasua.

Osa Kuusanniemestä läheneistä palokuntalaisista kiersi Kuusaan keskustan kautta paloasemalle nähdessään savupilven katkaisevan suurimmat kulkutiet. Osa taas tiedusteli Kuusanniemen portilta turvallista kulkutietä. Vartija, joka ei vielä tiennyt harjoitustuulen suuntaa, ohjasi palomiehet Hevoslammentien, Kuusaantien ja Kymintien kautta paloasemalle. Lisähidasteena Kymmin tehdasalueen ulkopuolelta tuleville palokuntalaisille olivat kaasuvaaran takia suljetut portit.

Kaasuonnettomuustilanteessa palokunnan tärkein tehtävä on yrittää tukkia vuotokohta, minkä takia tehtävään lähtevien miesten pukeminen kaasusuojapukuihin on aloitettava ensimmäisen yksikön lähtönopeuden kustannuksellakin.

Samaan aikaan yksi palokunnan yksikkö jouduttiin irrottamaan Kouvolan Kirjapainosta tulleen tosivaarahälytykseen, joka myöhemmin osoittautui vika-hälytykseksi.

Ensimmäisenä vahinkopaikalle saapunut yksikkö suoritti vauriotiedustelun ja tutki korjausmahdollisuudet aloittaen samalla pelastustyöt. Toisen yksikön mukana paikalle tulleet, kaasusuojapukuihin sillä välin puettujen palomiesten aloittivat vuotopaikan tukkimisen. Samalla pelastus- ja etsintätyöt laajenivat täysimittaisiksi.

Onnettomuuspaikalla aiheutui tiettyä hämäännystä siitä, että klooritehtaan henkilöstö toimi vallitsevan tuulensuunnan mukaisesti. Palokunta, joka tässä vaiheessa jo tiesi harjoitustuulen suunnan, toimi sen perusteella.

Palokunta onnistui tukkimaan vaunun kyljessä olleen vuotokohdan, minkä jälkeen tilanne alkoi olla ohii kaasuvuodon loputtua ja ulospäässeen kaasun hävittyä tuulen mukana.

Jälkihoitona Voikkaan TPK sammutti Myllyhuokoon järjestetyn tulipalon, jota sammuttamaan ei harjoituksen kiireisimpänä aikana pystytty irrottamaan palokuntaa onnettomuuspaikalta.

Tiedonkulussa parantamisen varaa

Toinen Kouvolan alueen paikallisradioista selosti harjoituksen kulkua suorassa lähetyksessä ja kertoi yleisen hälytysmerkin antamisesta varsin nopeasti. Samoin yleisöä pystyttiin pitämään tapahtumien tasalla.

Yleisradion kautta sanoma tuli huomattavasti myöhemmin, koska tieto ei kulkenut ajoissa radion toimittukseen. Kuulutus harjoituksesta julkaistiin mm. paikallisissa lehdistä, minkä takia harjoituksen johtaja piti selvänä, että

Paikallisjohtaja Ilmari Lindberg:

Nyt on järkeilyn aika

Harjoituksen tavoite oli saada suojelusuunnitelmamme ajan tasalle ja selvittää tarkistuskohteet. Edellisestä suurharjoituksesta oli kulunut jo 13 vuotta ja välillä oli mm. Kymintehtaan alueella sijaitseva sulfiittisellutehdas lopettanut toimintansa.

Valitettavasti pikaraportteissa korostuvat vain mahdolliset virheet eikä niiden tuomaa tietoa ehditä järkeillä. Turhan vähälle jäävät hyvin onnistuneet ja "nappiin" menneet toimenpiteet.

Tositilanteessa tuulen suunnasta ei olisi epätietyksiä. Nyt kuitenkin palomiesten tekemä ylimääräinen kierros ja siitä johtuneet myöhästymiset antavat ai-

hetta moniin ajatuksiin. Kuusanniemen alueen merkitys on vuosien mittaan muuttunut paljon. Yhä suurempi osa palomiehistä lähtee sieltä hälytykseen. Kymi-

mintehtaan puolella olevat sammutusautot eivät ehkä ole oikeassa paikassa, vaan Kuusanniemeen on saatava yksi auto ja sen yhteyteen tukiasema. Hukkaan eivät siis "harhailut" menneet.

Korostan vielä, että virheitä ei lähde hakemaan ja etukäteen tiedettiin niitä tulevan. Nyt on järkeilyn aika. Sen jälkeen meillä on paras mahdollinen suunnitelma sekä todenmukaisissa olosuhteissa harjoitellut, pätevä henkilöstö. Tavoite on saavutettu.

Lopuksi haluaisin esittää kiitokset kaikille mukana olleille hyvin läpi viedystä harjoituksesta, jossa osoitettiin kiitettävää yrityshalua.

Ilmari Lindberg

ilmoitukset harjoituksesta oli annettu etukäteen aluehälytyskeskukseen sekä yleis- ja paikallisradioille. Tietokatkon vuoksi myös pelastuspalvelun ja SPR:n yksiköt jäivät hälyttämättä.

Erinomainen harjoitusmuoto

Timo Kuusisto piti kaasusuojeluharjoitusta erittäin antoisana. "Tällainen harjoitusmuoto, jossa suoritusporras ei etukäteen tiedä mitä tulee tapahtumaan, on yksi parhaita."

Tositilanteessa Kuusankosken keskustassa olisi Kuusiston mukaan todennäköisesti vallinnut sekaannus, varsinkin jos yleisö olisi joutunut paniikkiin.

Parhaiten harjoitus palveli hänen mielestään esimiesasemassa olevia, mm. suojelupalveluhaarojen päälliköitä sekä heidän varamiehiään.

Harjoituksessa ilmi tulleet puutteet aiheuttavat Kuusiston mukaan toiminta- ja hälytysohjeiden tarkastamisen siten, että tulevaisuudessa torjuntatoimenpiteet onnistuvat kitkatta.

Harjoitus juhlisti omalta osaltaan myös sitä, että tänä vuonna tuli kuluneeksi 50 vuotta siitä, kun Kuusankoskella ryhdyttiin ensimmäisen kerran tekemään kaasusuojelusuunnitelmaa.

Ja näin tapahtumia arvioitiin...

Harjoituksen jälkeen järjestettiin Kymen ammattikoululla arviointitilaisuus, jossa eri tapahtumapaikoilla olleet tarkkailijat esittivät lyhyen arvion harjoituksesta. Tärkeimmät raportit valmistuvat vasta myöhemmin.

Suojelutoimistoa tarkkailut palopäällikkö Timo

Forsman kiitteli Kymi-Strömbergiä jo vuosien ajan kaasusuojelun hyväksi tehdystä pioneerityöstä. Hän arveli kuitenkin, että muuttuneet olosuhteet tulisi ottaa enemmän huomioon: suojelutoimistoon on Forsmanin mielestä nykyisin keskitetty ehkä liikaa tehtäviä, kun toimisto hoitaa työpaikkasuojelun lisäksi operaation johtamisen kentällä.

Forsmanin havaintojen mukaan eri yksiköitä myös risteili kaupungilla osittain päällekkäinkin, samoin hän jäi kaipaamaan valmiusilmoituksia ripeästi liikkelle lähteneen toiminnan jälkeen.

Vahinkopaikkaa tarkkailut palopäällikkö Matti Puhakainen ei ollut tyytyväinen siihen, että hälytyksen tehnyt vuoromestari ei mennyt lähimpään puhelimeen. Samoin klooritehtaan kennosaliin ei hälytys kuulunut, joten sen ikkunat olivat auki koko harjoituksen ajan.

Puhakainen arvosteli myös sangen kiivaaseen sävyyn palokunnan saapumisnopeutta ja palomiesten pukeutumista. Hän ei tosin tiennyt tuulensuuntaepäselvyyksistä ja niiden vaikutuksista.

Tehtaanjohtaja Holger Hollsten arvioi, että vahingoittuneesta vaunusta olisi ensimmäisen kymmenen minuutin aikana purkautunut alle kaksisataa kiloa klooria. Tunnin sisällä määrä olisi kohonnut kahdeksaansataan kiloon, ellei mitään olisi tehty. Hollsten myös epäili, olisiko vuotokohdan paikkaaminen onnistunut tositilanteessa.

SPR:n valmiuspäällikkö Rauno Nuorivuori totesi mm, että SPR:n ja pelastuspalvelun joukot jäivät

hälyttämättä, koska suojelutoimistosta ei vahvistettu aluehälytyskeskukseen jätettyä kirjallista käskyä. Hän arvosteli myös sitä, että sairausautojen miehistöllä ei ollut suojavarusteita, vaan ambulanssimiehet liikkivat klooripilvessä ilman hengityssuojaimia.

Jälkikäteen selvisi, että kaasusuojelusuunnitelmassa ei SPR:n ja pelastuspalvelujoukkojen hälyttäminen kuulu aluehälytyskeskukseen. Suojelutoimisto ei tiennyt aluehälytyskeskukseen jätetystä em. kirjallisesta käskystä, vaan toimi omien ohjeidensa mukaisesti.

Kymen lääninhallituksen pelastustarkastaja Einar Kapiainen peräänkuulutti aluehälytyskeskuksen tehokkaampaa hyväksikäyttöä johtamisyhteistyössä. Hän piti myös tärkeänä tehtaan kaasusuojelu- ja kaupungin suojelusuunnitelman sisällyttämistä kunnan pelastus-sammutus-suunnitelmaan ja alueelliseen yhteistoimintasuunnitelmaan. Kapiainen kyseli myös, olisiko alueellisen johtoryhmän hyväksikäyttö tarpeen tämänkaltaisissa suurissa onnettomuuksissa.

Kuusankosken kaupungin palopäällikkö Yrjö Sarkasuo mielestä suuren harjoituksen etukäteisvalmistelu, jolloin suunnitelmat käydään läpi, on jo ensimmäinen merkittävä tulos. Hän totesi harjoituksen myös osoittaneen, että Kuusankosken kaupungin alueella ei hälytyslaitteiden kuuluvuus ole paras mahdollinen ja siihen joudutaan puuttumaan.

Teollisuusvakuutuskeskuksen suojelujohtaja Kurt Marander arvioi harjoituksen sujuneen odotusten mukaisesti. Puutteita löytyi, kuten oli tarkoituskin. Ongelmakohtia tullaan ruotimaan ja vastaisuudessa suunnitelmien tehdään parannuksia.

Teksti: Kimmo Rekimies Kuvat: Tuomo Pitkänen

Iskulausekilpailun paras lausenikkari löytyi Voikkaalta

Edellisessä Uutiskymissä julistettiin Kymi-ryhmän henkilöstölle kilpailu, jossa pyrittiin löytämään Kymille uusi, mainosteksteihin ja -kampanjoihin soveltuva iskulause. Kilpailuaika umpeutui 4.10. ja voittajat julkistettiin 9.10. Koskelassa järjestetyssä palkintojen jakotilaisuudessa.

Kilpailun järjestäjät olivat iloisesti yllättyneitä innokkaasta osanotosta, sillä vaikka kilpailuaikaa ei ollut kuin pari viikkoa tuomaristo sai tarkasteltavakseen kaikkiaan 209 iskulausetta. Vastauksissa oli edustettuna hyvin koko henkilöstö, kaukaisin iskulause tuli Lontoosta.

Palkintojen jakotilaisuudessa puhunut apulaisjohtaja **Eero Niinikoski** kertoi, että palautetuissa vastauksissa oli paljon hyviä ideoita. Hieman muokkaamalla niistä voi saada hyvinkin käyttökelpoisia. Vastauksissa oli korostettu paljon esimerkiksi laatua ja perinteitä, huumoriakaan ei ollut unohdettu.

Loppukilpailuun osallistuneesta 10 iskulausesta paras oli teknikko **Allan Elménin** ehdotus 'Laadun nimi on Kymi'.

"Tuomariston mielestä voittanut iskulause täyttää hyvin sille asetetut vaatimukset. Se on selkeä, naseva ja korostaa paperille tärkeää ominaisuutta laatua", lausui hallintojohtaja **Lasse Mäkelä** palkintoa ojentaessaan.

Pääpalkintona olleelle etelänmatkalle lähtee Allan, mutta koska hyviä ehdotuksia tuli näinkin paljon, päätti tuomaristo palkita vielä neljä iskulausenikkaria.

Parhaan iskulauseen keksinyt Allan Elmén sai palkintonsa hallintojohtaja Lasse Mäkelältä. Henkilöstöhallintopäällikkö Eero Miettinen seurasi tilannetta tarkasti.

Ensimmäinen kirjapalkinto ojennettiin sihteeri **Inger Hagströmille**. "Ingerin ehdotuksessa oli käytetty sekä ruotsin että englannin kieltä, mikä oli miellyttävä yllätys. Hänen ehdotuksensa olivat 'Kymmene betyder toppkvalitet' ja 'Kymmene stands for top quality' eli sisällöltään aivan sama kuin voittanut iskulause, mutta suomeksi käännettynä kuitenkin hie-man erilainen", selvitti Niinikoski.

Muut kirjapalkinnon saaneet iskulauseet olivat sihteerin **Leila Karhun**, läheltä voittajaehdotusta sivunnut 'Kymi on laatu-nimi', hie-man muunneltuna käyttökelpoinen ja oikeat ainekset omaava teknikko **Leo Suokkaan** 'Kymi - on paperin nimi' ja teknikko **Rauno Teittisen** 'Laadun perinteitä vaalii Kymi'.

Kilpailun tuomaristoon kuuluivat apulaisjohtaja Eero Niinikosken lisäksi henkilöstöhallintopäällikkö **Eero Miettinen** ja paperiammattiosasto 19:n tiedotussihteerin **Pentti Vättö**.

Allan Elmén, 25, oli iloisen yllättynyt voitostaan. Kilpailuun hän oli osallistunut yhdellä ehdotuksella. "Olin yksin yövuorossa ja selaillessani henkilöstölehteä huomasin tämän kilpailun. Tuumin vähän aikaa ja kirjoitin iskulauseeni paperille", hän kertoi vastauksensa synnystä. Allan työskentelee vuoromestarina Voikkaan höyryvoimalaitoksella.

Allan saa itse valita Välimeren tuntumasta mieluisan lomakohteen haluamaan ajankohtana. Palkintojen jakotilaisuudessa hän ei vielä osannut sanoa, minne ja milloin haluaisi mennä.

Hän kertoi, että paperin valmistus kuten ei paperikaan ole vielä tullut kovinkaan tutuksi. Ennen Voikkaan höyryvoimalaitokselle tuloaan hän työskenteli harjoittelijana Kymmin höyryvoimalaitoksella, missä hänen isänsä **Harry Elmén** toimi 22 vuoden ajan, viimeksi huoltomestarina.

Allan viihtyy vapaa-aikanaan yhtä hyvin uimassa kuin autourheilunkin parissa. Hän edustaa lähinnä jokamiesluokkaa.

Leo Suokas suunniteluosastolta lähti kilpailuun kuudella iskulauseella. "Lähtökohtana pidin, että iskulauseissa pitää näkyä nimi Kymi. Sen on oltava myös lyhyt ja ajatukseltaan Kymille sopiva."

Kuusanniemen KMC-laitoksella työskentelevä Rauno Teittinen kertoi oman palkitun vastauksensa syntyneen aivan viime tipassa. "Idea iski sellun portin ja työpaikan välillä", hän muisti. Hän osallistui kilpailuun neljällä iskulauseella.

Inger Hagström lähetti kilpailuun yhden, mutta sitäkin poikkeuksellisemman vastauksensa. Hän oli ainoa, joka oli keksinyt käyttää ehdotuksessaan useampaa kuin yhtä kieltä. "Mietin asiaa pitkään niin työpaikalla kuin kotona", hän tunnustaa.

Kilpailuun paneuduttiin yllättävän vakavasti. Iskulauseet pyörivät mielessä vapaa-aikana yhtä hyvin kuin työpaikallakin. Leila Karhukin löysi mieleisensä idean ollessaan lenkillä. "Asiaan kun paneutui, se imaisi lopulta kokonaan", tuumi Leila, joka oli kisassa mukana kahdella ehdotuksella.

Iskulauseita tehtiin yllättävän innokkaasti

Kilpailuun osallistuneesta yli 200:sta iskulauseesta on alla olevaan luetteloon koottu muutamia:

- Kymi virtaa keulassa
- Puunjalostuksen Mozart
- Kymi on paras
- Kymi kulkee kärjessä
- Yritys hyvä - Kymi
- Kymi - suomalaista huippuosaamista - worldwide"
- Kymin kyky kysyttyä
- Kymi - suomalaisen paperin mestari
- Kymi, osaamisen edelläkävijä
- Kymi - Suomen vihreä aarre
- Elä KYMI aikaa
- Ostettu, haluttu, luotettu - Kymillä tuotettu
- Halutessasi parasta, sano Kymi
- Ei ole Kymin voittanutta
- Kymi - laadukkaan puunjalostuksen mekka
- Kymin tuotteen takaa Aarnikotka
- Kymi - suomalaista paperia parhaimmillaan
- Kymi hyvä kaveri — parasta sen paperi
- Kymillä kaikki on hyvää, sano turisti kun massapalloa hän puristi
- Kymi-Voikka-Kaukas siinä yhtiö maukas
- Valkoinen täysverinen - Kymin paperi
- Kymin tuotteet - jalostaa jatkuvuuteen
- Arkki tai rulla - Kymiltä sen pitää tulla
- Terveiset kyliltä - paperit Kymiltä
- Kymi aarnikotkan voimaa
- Kymi - suurteollisuuden tuttu nimi
- Älä koeta arpaa — Kymi laatu on varmaa
- Taito pätevä — Kymi tekijä
- Kymi on paperia
- Kymi - osaamisen iloa isästä poikaan
- Takana menneisyys - edessä tulevaisuus
- Kymi on askeleen verran edellä
- Kymi menee maailmalle
- Have no fear, Kymmene is here
- Kymi vietävän hyvää laatua
- Mitä Kymi ajaa sillä takaa, kun se lopputilejä jakaa
- Kymi - tähtien tasoa
- Kymi - tiedon taitamista — taidon tietämistä
- Kyky Kymillä kynsissä
- Kymi - täyttä paperia

Monien muistojen Sisu palasi Kuusankoskelle

Monella Kymintehtaan vanhemmalla tehdaspalokuntalaisella lienee läikähtänyt muistoja mieleen, kun Juankoskella lainassa ollut, vuoden 1938 mallia oleva Sisu-paloauto äskettäin palasi Savon-matkaltaan Kuusankoskelle.

Tämä kahdenksanpaikainen, monia vaiheita nähnyt avomalli katsottiin jo vuonna 1973 soveltumattomaksi palontorjuntaan Kuusankoskella ja poistettiin käytöstä.

Vuonna 1977 se rekisteröitiin uudelleen, pakattiin rautatievaunuun ja kuljettiin Juankoskelle. Lepoon autoa ei aiottu vielä päästää, vaan tarkoituksena oli käyttää sitä tositoimiin.

Paloa sammuttamaan autoa ei kuitenkaan tarvittu, mutta harjoituksissa se kävi ja oli paikkakunnan pojannassikoiden ihastuk-

Veikko Kukkanen (oikealla) toimi aikoinaan palokunnan kalustonhoitajana ja joutui myös tositilanteissa kuljettamaan vuoden 1938-mallista avo-Sisua. Siksi hän sai palokunnan soitumarsilla 28. syyskuuta kunnian kuljettaa autovanhusta. Kukkanen kuuluu nykyään palokunnan kunniamppaniin. Mukana kuvassa myös tehdaspalokuntien päällikkö Timo Kuusisto.

sen kohteena aina ulkosalla ollessaan. Normaalisti autoa säilytettiin Juantehtaan paloasemalla ja keskimäärin kerran viikossa kokeiltiin, lähtekö 4,6-litrainen moottori vielä käyntiin.

Auto ei ollut pelkästään pienten poikien kiinnostuksen kohde. Juantehtaan palopäällikkö **Pentti Roininen** kertoo, että Kuopiossa Juankoskelle tulleet katsastusmiehet lähes kilpailivat siitä, kuka lähtee vanhuksella koeajolle.

Juantehtaan visiitin aikana ei autovanhuksen mittariin kertynyt paljoakaan kilometrejä, Roinisen arvion mukaan vain 30-40 vuodessa. Tarkoituksena olikin ajaa se takaisin Kuusankoskelle. Matkaa kuitenkin epäiltiin liian kovaksi rääkiksi ja niin Sisu 13.8. ajettiin rautatievaunuun ja kuljettiin Kuusankoskelle.

Ilman autoa ei Juantehtaan tehdaspalokunta sai Hallasta miehistönkuljetusautokseen Ford Transitiin. Auto on uudempi, mutta paloa sen avulla ei sammuteta, kunhan mennään paikalle. Sisussa oli sentään 800 litran vesisäiliö ja vesitehoa 1 000 litran minuuttivauhdilla.

Jatko- ja vetotikkailla varustettua autoa käyttää Kymintehtaan TPK toistaiseksi pr-tarkoituksiin, esiintyihän se jo mm. palokunnan soitumarssilla.

Auton historiaan liittyy kuitenkin myös kansan kohtalonhetkiä. Se oli miehistöineen kaksi kertaa sammuttamassa tulipaloja Helsingissä vuoden 1944 keväällä. Helsinkiä oli pommitettu ja Katajanokalla olivat varastot tulesa. Matkat tehtiin kovalla pakkasella.

Seuratalon kuiskaajankopin salaisuudet julki Hallassa

”Mie vielä tutkin, onko seuratalon kuiskaajankoppiin jäänyt mielenkiintosisia esineitä. Kopin päälle lyötiin laudat, kun näyttämön lattiaa uusittiin eikä kukaan muista, mitä koppiin jäi. Mie uskon, että sieltä löytyy mielenkiintosisia esineitä”, kertoi Hallan sahan entinen palomestari, nykyisin hyväkuntoinen eläkeläinen Esko Virtanen vieraillessaan taannoin tiedotusosastolla.

Esko tunnetaan innokkaana sahateollisuuden historiaan liittyvän esineistön kerääjänä. Hallan sahan loppuaikoina tuli jo tavaksi ”kutsua Esko paikalle”, ennen kuin heitettiin roskiihin mitään vanhaa esinettä.

Kun äskettäin kävi ilmeiseksi, että purkajien sahat ja sorkkaraudat alkavat heilua Hallan perinteikkään seuratalon nurkissa, tuli Eskolle kiire. Hän halusi päästä tarkistamaan, mitä kuiskaajankoppi kätkee sisälleen.

Esko soitti elokuun loppulla lupauksensa mukaan tiedotusosastolle ja ilmoitti, että ”nyt mie asian tarkistan”.

Kun Uutiskymi ehti paikalle, oli Esko ehtinyt jo poistaa lattiapaneelin siltä osalta seuratalon näyttämöä, jossa hän muisti kuiskaajankopin olleen. Näkyvissä oli vuosikymmenet avaamattomana ollut luukku.

Jännitys väreili ilmassa, kun Esko tarttui luukun nostorenkkaaseen.

Nykäisy renkaasta paljasti pienenpienen syvennyksen, jossa oli pehmustettu palli kuiskaajaa varten, kuiskaajan edessä puusta rakennettu teline

Kuiskaajankoppi (etualalla) on jo paljastanut salansa, nyt tutkitaan, mitä muistoja menneisyydestä löytyy muualta Hallan seuratalon näyttämön alta. Moottorisahan käyttäjänä Esko Virtanen.

näytelmän käsikirjoitukselle ja pistorasia lampunjohtoa varten. Jostakin syystä kopissa on myös vanha maitosihti.

Esko oli aivan selvästi pettynyt. ”Mie uskoin, että tää koppi oli isompi.”

Hetken aikaa siinä tuumailaan, mitä tehdä. Paikalle tulee entinen Hallan tehdaspalvelun päällikkö Eeno Oikkonen.

Yhdessä tehdään päätös, että avataan lattiaa myös kuiskaajankopin vierestä.

Eskon moottorisaha pärähtää käyntiin pimeällä näyttämöllä. Ensiksi poistetaan ensimmäinen, sotien jälkeen lisätty kerros lattiapaneelia. Siunaillaan onnea, ettei moottorisahan terä osunut vanhaan, rekin pystyttämiseen tarvittuun rei'itettyyn metallilevyyn.

Sitten tehdään kolo, josta nähdään laajemmalti näyttämön lattian alle.

Taskulampun valokeilassa on laajalti siistiä tyhjää tilaa. Uudelleen saha soimaan ja pian on miehenmentävä aukko näyttämöllä kuiskaajan tilan vieressä.

Esko pujottautuu avatusta osasta, antaa taskulamppunsa valaista näyttämön alusta ja toteaa: ”Ryömittäväkshän tää meni.”

Jalat katoavat näkyvistä, ääni kuuluu jostakin kaukaa: ”Tääl on joku arkku.”

Sitten seuraa näyttämön alta vain kahinaa ja kommentti: ”Tää avoin tila on yhtä suuri kuin näyttämö. Mie käyn katsomas ton arkun.”

Kuluu taas tovi. Vihdoin vääntäytyy museomies löytöineen ihmisten ilmoille. Ensiksi hän työntää esiin vanhan puisen ja siistin soitinlaatikon, jota hän en-

siksi luuli arkuksi. Sitten nousee lattialle puusta sorvattu pallo, joka palauttaa mieleen takavuosien sirkusien voimamiesten punnit, sirotekoinen, petsattu kukkataline, käärö pahvia ja useita Hallan V.P.K.:n näytelmäseuran julisteita.

”Ei ollut turha kaikkea. Nyt mie sain tämänkin asian selväks”, miettii Esko ja kerää löytönsä kassaksi seuratalon lattialle.

Siitä tavarat siirretään Virtasen farmari-Warren tavaratilaan ja museoitamisten tarkistettavaksi. Eskon puolesta seuratalon purku voi alkaa, onhan hän jo aiemmin sopinut, että seuratalon komeat ja perinteiset, metsää kuvaavat kulissit kuljetetaan Ruotsinpyhtään Ruotsinkylän maamiesseuran talolle.

Materiaali-

toiminnoille uusi tietojärjestelmä

Kymi-Strömberg Oy:n tietohallinnon ohjausryhmä on asettanut projektin, jonka tehtävänä on rakentaa ja ottaa käyttöön sekä Kuusankoskella että Lappeenrannassa yhteinen materiaali-toimintojen tietojärjestelmä. Tavoitteena on vuodenvaihteeseen mennessä kuvata uusi tietosysteemi niin, että ohjelmointi voidaan käynnistää nopeasti ja siirtyä uuden tietojärjestelmän käyttöön 1.1.1988.

”Systeemistä pyritään rakentamaan työkalu, jonka avulla oston ja varaston henkilöstö kykenee entistä paremmin palvelemaan tehtaita raaka-aineiden hankinnassa ja kunnossapitoa sen materiaaliarpeissa”, sanoo projektipäällikkö Arto Sederholm.

”Samalla kiinnitetään huomiota systeemin niihin ominaisuuksiin, jotka auttavat materiaali-aloudellisten tavoitteiden saavuttamisessa. Tällaisia ovat muun muassa sidotun pääoman optimointi ja keskittämisen kautta saavutettavat edut hankinta-ehdoissa.”

Projekti on jo käynnistynyt ja parhaillaan suunnitellaan yhteistä tavaraluokitusta. Luokiteltavia varastoniemikkeitä on yhteensä lähes 100 000 kappaletta. Tämä mittava työ, jossa samat tavarat tunnistetaan ja annetaan niille sama nimikenumero ja aakkosnimi, tulee lähikuukausina näkymään monien materiaali-toimintoissa työskentelevien päivittäis-

sessä ohjelmassa sekä Kuusankoskella että Lappeenrannassa.

Projektin ohjausryhmään kuuluvat tietohallintojohtaja Tarmo Eskola, ostajohtaja Sakari Lahdelma, ostajohtaja Martti Tynkkynen ja ostopäällikkö Arto Sederholm.

Projektiryhmän sihteeri on järjestelmäpäällikkö Pentti Kantola ja jäsenenä ostopäällikkö Kyösti Peltonen, varastopalveluosaston päällikkö Juhani Pylkkänen, materiaali- ja teknisen hallinnon järjestelmäsuunnittelusta vastaava Juha Rautiainen sekä ostopäällikkö Arto Sederholm.

Projektin atk-resurssien vastuullisena vetäjänä on Juha Rautiainen. Jäsenenä atk-ryhmässä ovat järjestelmäsuunnittelija Ralf Grön, tiedon hallinnasta Kaukaan systeemiosastolla vastaava Matti Koponen, atk-suunnittelija Vesa Oikkonen, atk-suunnittelija Juhani Vih-tonen ja atk-suunnittelija Matti Pohjola. Lisäksi varaudutaan eri ohjelmistotalojen käyttöön.

Eri osa-alueiden asioita varten projektiin nimetään yhdyshenkilöt sekä Kuusankoskelle että Lappeenrantaan. Näiden henkilöiden kautta kanavoidaan järjestelmän käyttäjien tieto ja kokemukset. ”Uudesta tietosysteemistä saamme entistä paremman vain näiden ihmisten aktiivisen panoksen avulla”, tähdentää projektipäällikkö Arto Sederholm.

Telefax-numerot

Alla olevaan luetteloon on koottu Kymi-ryhmän kannalta tärkeitä telekopiolaitteiden numeroita konsernin kotimaassa ja ulkomailla toimivilta yksiköiltä.

Kotimaa:	Telekopionumero		
Helsinki			
Kymi-Strömberg Oy:n pääkonttori, Eteläespl. 2 Kluuvikatu 3	(90) 653 884 607 848		
Kymi-ryhmän konttori, Eteläranta 14	174 096		
Kaukas-Voikkaa -ryhmän ja mekaanisen metsäteollisuuden konttori, Eteläranta 8	657 340		
Kuusankoski			
Keskuskonttori	(951) 402 203		
Kouvolan Kirjapaino	231 231		
Kymin hienopaperiyksikkö	402 805 402 552		
Kymin päällystetty ja MG-paperiyksikkö	402 550		
Operatiivinen kulj., laskutus	402 805		
Tiedotusosasto	431 97		
Voikkaan konttori	889 040		
Voikkaan paperitehdas ja laivaus	880 901		
Juankoski			
Kartonkitehdas	(971) 612 008		
Lappeenranta:			
Kaukas-Voikkaa -ryhmän pääkonttori	(953) 514 623		
Vaasa			
Strömberg, keskuskonttori	(961) 152 168		
Ulkomaat:			
Australia			
Kymmene-Star Pty Ltd — Chatswood	(990) (61) (2) 411 8228		
Benelux			
S.A. Kymmene Star — Belgia	(990) (32) (2) 673 7787		
Etelä-Afrikka			
Kymmene-Star (Pty) Ltd — Heriotdale, Johannesburg	(990) (27) (11) 613 7906		
Hongkong			
Kymmene-Star Far East	(990) (852) (5) 861 0593		
Iso-Britannia			
Star Paper Limited — Blackburn	(990) (44) (254) 282 35		
Kymmene Paper Limited — London	(990) (44) (1) 839 2774		
Kymmene Paper Limited			
Strömsdal Board Sales — Preston	(990) (44) (772) 314 284		
Kymmene Timber Limited — London	(990) (44) (1) 839 5407		
Itävalta			
Kymmene & Star Paper Ges.m.b.H.	(990) (43) (222) 523 391		
Ranska			
Kymmene-Star S.a.r.l.	(990) (33) (14) 687 6532		
Papeteries Boucher — Docelles	(990) (33) (29) 663 664		
Saksan Liittotasavalta			
Kymmene Papier GmbH Nordland Papier GmbH — Toim.joht. Veijo Valve	(990) (49) (511) 810 946 (990) (49) (4963) 8283 (990) (49) (4963) (8793)		
Singapore			
Kymmene-Star Far East	(990) (65) 253 6882		
Sveitsi			
Kymmene-Star AG	(990) (41) (1) 201 1562		
Tanska			
Kymmene-Star A/S	(990) (45) (1) 129 995		
Yhdysvallat			
Kymmene Paper, Inc.	(990) (1) (914) 592 3132		

Hyvän olon tiistait työterveyskeskuksessa

Kymin työterveyskeskuksessa Kuusankoskella järjestetään 21. lokakuuta lähtien kuusi hyvän olon tiistaita. Teematiistaiden tarkoitus on antaa ennaltaehkäisevää terveystietoutta; tilaisuuksissa keskustellaan asioista, jotka liittyvät ihmisen hyvään oloon ja terveyteen.

"Kampanja alkaa viikolla 43, joka samalla on valtakunnallinen työsuojeluviikko. Ensimmäisen tilaisuuden aihe, 'henkinen kuormitus työssä', liittyy myös työsuojeluviikon teemaan 'henkinen hyvinvointi'", kertoo työterveyspsykologi **Rea Salovaara-Simola**.

Teematiistait nivoituvat 40-vuotiaille yhtiöläisille järjestettäviin terveystarkastuksiin. Heille myös lähetetään henkilökohtainen kutsu. Rea Salovaara-Simola painottaa kuitenkin, että päivät on tarkoitettu kaikille yhtiöläisille sekä eläkeläisille. Ohjelma on laadittu siten, että kaikissa tilaisuuksissa ei tarvitse käydä, vaan jokainen voi poimia eniten kiinnostavat.

Tilaisuudet järjestetään työterveyskeskuksen kuntosalissa tiistaisin klo 18 ja ne kestävät noin tunnin. Alustajina on Kymin omaa henkilökuntaa. Alustukset ovat lyhyitä, loppuosa ajasta käytetään keskusteluun.

Hyvänolon tiistaiden ohjelma:

21.10. 'Ainahan työolot kotiolut voittaa'. Aiheena on henkinen kuormitus työssä, alustaja on **Rea Salovaara-Simola**.

28.10. 'Omena päivässä pitää lääkärin loitolla'. Aihe on terveelliset elämäntavat, liikunta ja rentoutuminen. Alustajat ovat johtava lääkäri **Antti Jokinen**, henkilöstöpalvelupäällikkö **Leo Silén** ja lääkintävoimistelija **Marja Uronen**.

4.11. 'Kukaan ei kertonut, että lattia on liukas. Sitä on elämä'. Aiheina ovat kriisit, stressi ja mielenterveys.

Alustaja on **Rea Salovaara-Simola**.

11.11. 'Arvaa oma tilasi, anna arvo toisellekin'. Aiheena on itsetuntopohja ihmisuhteille ja ihmissuhteet. Alustaja on **Rea Salovaara-Simola**.

18.11. 'Ei aamusella tiedä, kuinka lystiä illalla on'. Aihe on eläkkeelle siirtyminen. Alustajat ovat eläketuomiston esimies **Helena Pesu** ja **Rea Salovaara-Simola**.

25.11. 'Hän muuan poika vain on lailla poikain toisten'. Aihe on mitä on olla mies tänä päivänä. Alustajat ovat johtava lääkäri **Antti Jokinen**, kamreeri **Tapani Kivelä**,

johtaja **Ilmari Lindberg**, työsuojeluvälittäjä **Erkki Mukkila** ja LVI-tekniikko **Niilo Ukkonen**. Viimeisen tiistain teema liittyy 'Mies 2000' -ohjelmaan.

Teematiistaista toimitaan tiedotteet mm. tehtaiden ilmoitustauluille sekä työsuojeluvälittäjille ja työsuojeluasiamiehille. Tietoa saa myös suoraan Rea Salovaara-Simolalta (puh. 402 372).

Hän on mahdollisuuksien mukaan valmis myös tulemaan eri osastojen tilaisuuksiin keskustelemaan em. aiheista.

Vieraille ja isännille esitteli Kuusanniemen sellutehtaan toimintaa projekti-insinööri Yrjö Haverinen.

Itävallan paperimiehiä kävi Kuusankoskella

Kuusankoskella vieraili 22. ja 23. syyskuuta viisi itävaltalaisen Leykam-Mürztaler-yhtiön työpaikkaneuvoston jäsentä. Kuusankosken-vierailu oli osa itävaltalaisille järjestettyä tutustumista suomalaisen paperiteollisuuteen; ennen saapumistaan Kuusankoskelle he tutustuivat Helsingissä Paperiliiton toimintaan.

Itävaltalaisvieraat tutustettiin Verlan tehdasmuseoon, luotiin yleiskatsaus Kymi-Strömberg-yhtiöön ja vietin tehdaskierrokselle sellutehtaalle ja hienopaperiryksikköön.

Kuusankoskelaisina isäntinä olivat hallintojohtaja **Lasse Mäkelä**, henkilöstöhallintopäällikkö **Eero Miettinen**, Paperiliiton osasto 19:n puheenjohtaja **Esko**

Nurminen ja pääluottamusmies **Seppo Saarela**. Paperiliitosta oli mukana taloudenhoitaja **Antti Hietanen** ja tulkki **Jussi Talvitie**.

Leykam-mürztalerlaisista **Kurt Roth** on koko konsernin työpaikkaneuvoston puheenjohtaja, **Karl-Heinz Frommknecht** yhtiön työntekijöiden edustaja ja **Joachim Ressel** sekä **Elmar Fandl** toimihenkilöiden edustajia. Joachim Ressel on myös Itävallan parlamentin jäsen.

Leykam-Mürztaler -yhtiö työllistää noin 2 500 henkilöä ja sen tuotantokyky vuodessa on 210 000 tonnia selluloosaa, 50 000 tonnia hioketta, 290 000 tonnia paperia ja 65 000 tonnia usiosmassaa.

Jatkoa etusivulta.

Laitos ei vaadi uudisrakennuksia, koska laitteet ovat sen verran pienikokoisia, että ne mahtuvat 3-linjan rakennuksen sisään.

Uusinnan vaatimat säiliöasennukset alkavat marras-joulukuussa ja puristimen asentaminen joulukuun loppupuolella. Viimeiset kytkennät tehdään pääsiisiseisokissa, jonka jälkeen laitos on valmis käyttöön.

Projektiin kuuluu lisäksi 3-linjan oksanerotuksen uusinta. Linjalle hankitaan samanlainen oksanerotin ja oksanpesuri kuin 4-linjan esilajittamossa on.

Järjestelmässä oksajae, joka ei läpäise oksanerotinta, joutuu suljettuun oksanpesuriin, jossa siitä erotetaan kuidut. Kuidut menevät hyväksytyyn massan joukkoon ja oksat uudelleen keittoon.

"Suljettu oksanpesuri on merkityksellinen uudistus vesienpuhdistuksen kannalta. 3-linjalla nykyisin käytössä olevat avoimet pesurit, Jönssön-täryseulat, ovat arkoja käyttöäiriöille: käyttöhäiriön aikana tapahtuu kuohumista, jolloin lipeää voi valua lattialle ja päästä sitä kautta jäteveden joukkoon", Vesanen kertoo.

Suljetussa oksanpesurissa näin ei tapahdu, minkä takia laite on suuri edistysaskel myös työviihtyvyyden ja työsuojelun kannalta.

Oksanerotin kytketään käyttöön samaan aikaan uuden pesupuristinlaitoksen kanssa.

Uusintojen kustannukset tulevat olemaan hieman alle 20 miljoonaa markkaa.

Sellutehtaan...

Laskelmien mukaan 3-linjan pesutulos tulee uusinnan jälkeen olemaan hieman parempi kuin 4-linjan ilman pesupuristinta.

Uusi laitos sijoitetaan prosessissa saostinpesurin jälkeen. Pesupuristin koostuu kahdesta, vaakatasossa olevasta sylinteristä, joiden reitityksen kautta suurin osa massasulpun sisältämästä nesteestä suotautuu. Massarainalle johdettava pesuvesi syrjäyttää massan sisältämän mustalipeän, ja lopuksi massarainaa saavuttaa noin 35 prosentin kuiva-ainepitoisuuden puristintelojen nipissä. Ruuvikuljetin siirtää massan pois pesupuristimelta.

Pesurilta saatava suodos käytetään edeltävän saostinpesurin pesunesteena, lisäksi sillä laimennetaan saostinpesurilta pesupuristimelle tulevaa sulppua. Jätevesikanalaaliin ei pesurista mene mitään.

Pesupuristinlaitoksen toimittaa ruotsalainen Sunds Defibrator Ab. Sähköistyksen hoitaa ainakin pääosin Strömberg. Instrumentointi sekä prosessinohjaus tilataan syksyn kuluessa. Päätoimittajan kanssa on lisäksi sovittu, että mahdollisimman paljon alihankinnoista, kuten putkistot, säiliöt, pumput ja osa venttiileistä tehdään suomalaisin voimin.

100-vuotissäätiön vaalit

Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiön sääntöjen 7. ja 9. §:ien mukaan edustajiston ja paikallisten hallintokuntien jäsenten ja varajäsenten täytevaali seuraavaksi kaksivuotiskaudeksi pidetään tehdaspaikkakunnittain paikallisten hallintokuntien järjestämissä, marraskuussa pidettävissä vaaleissa. Edustajiston erovuoroisille jäsenille valitaan henkilökohtaiset varajäsenet.

Henkilöstöön kuuluvia alalainituilla tehdaspaikkakunnilla pyydetään kirjallisesti ilmoittamaan lokakuun loppuun mennessä paikallisen hallintokunnan puheenjohtajalle tai sihteerille ehdokkaat edustajiston ja paikallisten hallintokuntien erovuoroisten jäsenten ja varajäsenten tilalle: Kuusankosken, Soinlahden, Juankosken, Heinolan ja Salon tehtaitten henkilökunta.

Toimihenkilöt ja työntekijät, kummatkin erikseen, ehdottavat ja valitsevat jäsenet säätiön edustajistoon ja paikallisiin hallintokuntiin. Vain vakinaisessa työsuhteessa olevat henkilöt voivat olla ehdokkaina. Ehdokkuus edellyttää ehdokkaan suostumusta.

Vaalitoimituksen ajasta ja paikasta sekä ehdokkaiden nimet ilmoittaa paikallinen hallintokunta.

Edustajiston erovuoroiset jäsenet ja varajäsenet

Kuusankoski

Työntekijät: Varsinaiset jäsenet Oili Toivonen ja Kalevi Luoranen. Henkilökohtaiset varajäsenet Tuulikki Jokinen ja Betty Puholainen.

Toimihenkilöt: Varsinaiset jäsenet Kauko Leivo ja Eija Kurto. Henkilökohtaiset varajäsenet Osmo Hirvonen ja Terttu Jokiranta.

Soinlahti

Työntekijät: Varsinainen jäsen Ilkka Lönnroos ja henkilökohtainen varajäsen Tuomo Korolainen.

Toimihenkilöt: Varsinainen jäsen Hannu Ruottu ja henkilökohtainen varajäsen Pentti Ryhänen.

Juankoski

Työntekijät: Varsinainen jäsen Salme Leskinen ja henkilökohtainen varajäsen Esko Räsänen.

Heinola

Työntekijät: Varsinainen jäsen Matti Vilhunen ja henkilökohtainen varajäsen Esko Valonen.

Salo

Toimihenkilöt: Varsinainen jäsen Matti Willem ja

henkilökohtainen varajäsen Raimo Auranen.

Paikallisten hallintokuntien erovuoroiset jäsenet

Kuusankoski

Työntekijäjäsien Erkki Vainio ja toimihenkilöjäsen Niilo Ukkonen.

Soinlahti

Työntekijäjäsienet Juha Lyytinen ja Elvi Tajakka. Toimihenkilöjäsenet Hannu Ruottu ja Pentti Ryhänen.

Juankoski

Työntekijäjäsien Kaarlo Jokinen ja toimihenkilöjäsen Riitta Lipponen.

Heinola

Työntekijäjäsien Valtteri Perälä ja toimihenkilöjäsen Erkki Virtanen.

Salo

Työntekijäjäsienet Timo Laine ja Helmi Kankaanpää. Toimihenkilöjäsen Elvi Vetteranta.

Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiö Hallitus

Henkilöuutiset

Juha Pyöriä

Pekka Mertakorpi

Liisi Helkala

Pentti Huovinen

Pentti Korhonen

Juhani Heino

Seppo Federley

Yrjö Karjalainen

Kari Kantola

Juha Rautiainen

Kymi-ryhmä

Tehdaspalvelu

Kymintehtaan tehdaspalokunnassa on 15.9. tehty seuraavat nimitykset:

Veikko Viinikka, 56, on nimitetty koneasioita hoitavaksi joukkueenjohtajaksi ja **Reijo Pehkonen**, 30, I-joukkueen ryhmänjohtajaksi.

Teknikko **Juha Pyöriä**, 28, on nimitetty 1.10. työnjohtajaksi Kuusanniemen kunnossapidon sähkö- ja säätökorjaamoon.

Tekninen hallinto

Tutkimusosasto

Dipl.ins. **Pekka Mertakorpi**, 26, on 16.9. nimitetty apulaistutkijaksi Kymin tutkimusosastolle.

Apulaistutkija, fil. maisteri **Liisi Helkala** on nimitetty tutkijaksi 16.10.1986 alkaen.

Tietohallinto

Tietohallinto on käyttäjätalouden kannalta jaettu 1.9. lähtien kuuteen toiminnalliseen ryhmään. Jokainen ryhmä tarjoaa oman alueensa palvelut sekä vastaa niistä koko yhtiössä:

Kehityspäälliköt **Pentti Huovinen**, 41, **Pentti Korhonen**, 59, vastaavat kehitystyöstä, joka hoitaa tietotekniikkastrategiat ja -arkkitehtuurit.

Atk-tuotantopäällikkö **Juhani Heino**, 33, vastaa IBM-keskuskoneiden palveluista.

Atk-suunnittelupäällikkö **Seppo Federley**, 43, vastaa teknisestä tukiryhmästä.

Osastopäällikkö **Yrjö Karjalainen**, 40, vastaa suoraikäytöstä, mikroista, toimintojärjestelmistä ja koulutuksesta.

Osastopäällikkö **Kari Kantola**, 43, vastaa taloushallinnon, henkilöstöhallinnon,

tuotannon ja myynnin sovelluksista.

Atk-suunnittelupäällikkö **Juha Rautiainen**, 32, vastaa materiaalihallinnon, kunnossapidon, teknisen hallinnon ja metsähallinnon sovelluksista.

Kaukas-Voikkaa -ryhmä

Insinööri **Veli-Matti Kuusela**, 26, on 7.7. nimitetty järjestelmäsuunnittelijaksi Voikkaan paperitehtaalalle.

Mekaaninen metsäteollisuus

Sahaajohtaja **Reijo Miettinen** on 1.10.1986 siirtynyt Uittokalusto Oy:n ja Teräsköysi Oy:n toimitusjohtajaksi Helsinkiin.

Mitä vialla yhtiön mestaruuskisoissa?

Juuri päättyneiden mestaruuskisojen jälkeen on yhtiön piirissä urheilua harrastavien henkilöiden kesken herättänyt vilkasta keskustelua mestaruuskisojen hiljainen hiipuminen ja laimeneminen. Tämä näkyy yhä selvemmin niin palkintojen tassa kuin osastoilta pyydettyjen työstä vapautuksien muodossa.

Aikaisemmin kisat olivat kaksipäiväiset ja vapautukset työstä järjestyivät joustavasti. Tämän päivän tilanne asiassa on aivan toisenlainen: vapaaksi pyynnöt osastoilta eivät onnistu kovinkaan hyvin, palkintojen taso on laskenut ratkaisevasti.

Hyvänä esimerkkinä on vapaaksipyyntö, jossa osallistujia vaihtoi ensin oman työvuoronsa toisen kanssa päästäkseen kisoihin ja oman suorituksen jälkeen hänelle jäi puoli tuntia aikaa mennä työhön vaihtamaansa vuoroon.

Palkinnoista sen verran, että onko mielekästä jakaa kolmen tunnin urheilusuorituksesta puinen leikkulautta kilpailun parhaalle.

Päätöstilaisuudessa yhtiön edustaja puhui, kuinka näillä kisoilla on pitkät perinteet ja toivoi niiden jatkuvan edelleen. Ihmetyttää kuitenkin, kuinka tällä tavoin voidaan toivoa jatkuvuutta, kun kaikki teot puhuvat aivan muuta.

Urheilijoiden taholla nämä asiat ovat herättäneet paljon keskustelua ja on esitetty ensi vuodelle kokonaan kilpailusta poisjäämistä. Koska kuitenkin urheilu ja kilpaileminen ovat jaloja asioita, toivoisin asiasta vastuussa olevien ottavan edell-

lä kerrotusta vinkkejä ja korjaavan asioita ensi vuoden kisoihin.

Vastausta odottamaan jäävä urheilun ystävä.

Yhtiön kesäkisojen 'hiljainen hiipuminen' on luonnollista seurausta siitä, että Santasaloon, Salon, Heinolan ja Karkkilan siirtyminen yhtiössä toiseen teollisuusryhmään lopetti kanssakäymisen mm. tällaisissa tapahtumissa. Hallan tehtaan lopettaminen ja Soinlahden sahan poissajo tällaisista kisoista sepusti osanoton kuusankoskelaisien ja juankoskelaisien väliseksi.

Enää ei ole tehdasyksiköiden välisiin mittelöihin mahdollisuuksia kuin lentopallossa. Lajit ovat enemmän yksilökilpailuja.

En ole kuitenkaan kysymysten esittäjän kanssa samaa mieltä tämänvuotisten kisojen laimenemisestä edellisvuosiin verrattuna, sillä suunnituksen, kuntokisan ja taisipa pienoispistoolikilvan osaltakin olla selvää nousua osanottajamäärissä. Myös katsojia löytyi edellisvuosia enemmän, mutta todella vähän kuitenkin. Herääkin kysymys, eivätkö tämän päivän lajit ole yleisöä riittävästi kiinnostavat - pitääkö lajiohjelmaa rukata pääosiltaan uusiksi?

Kisojen järjestäminen yksipäiväisiksi on aivan selvästi käytännön sanelema juttu. Miksi venytetään kuuden tunnin ohjelma kahdelle päivälle, kun se voidaan toteuttaa yhtenä päivänä?

Palkinnoista toteen, että taso niiden osalta on pysynyt vuodesta toiseen samana, laskua ei ole tapahtunut. Kun kisoissa annetaan mestaruusmitali, on se pääpalkin-

to. Mitä sen lisäksi kunnia-palkintona on annettu, ylittää se reilusti monen SM-tasoisien kilpailun. Eihän esim. Kalevan Kisoissa anneta kuin mestaruusmitalit ja voittajalle jokin pieni muistoesine. Palkinnon arvo on tietenkin sama juoksitko pikamatkan tai maratonin. Emme mekään voi yhtiön kisoissa toista lajia paremmaksi asettaa. Jos taasen joku nainen haluaa kilpailla miesten sarjassa, ei se ole sarjojen yhdistämistä. Puinen pihvilauta palkintona teki usean mielestä hyvän poikkeuksen edellisen vuoden lasiesineisiin. Yleensä palkintojen valinnassa olen pyrkinyt käytännön esineisiin, mielestäni lusikat ja kipot ovat aikansa eläneitä.

Vapaaksipyyntö viimeisten vuosien kesäkisoihin on tehty vain lentopallojoukkueiden osalta, yksilölajeihin osallistuvat ovat saaneet järjestää vapaaksipääsynsä samalla tavalla, kuten muuhun yleiseen kilpailutoimintaan. Vapaaksipyyntöissä on muulloinkin koettu vaikeuksia ja tuskinpa tilanne jatkossakaan helpottuu.

Vinkkejä otamme vastaan täällä henkilöstöpalvelussa mielellämme, niitä voi esittää myös osaston urheiluyhdysmiehelle ja näistä asioista päätetään tehtaitten urheiluedustajien kokouksessa.

Urheilu ja kilpaileminen ovat jaloja asioita, mutta tuskinpa henkeen ja vereen kilpaileminen on näiden kisojen tarkoitus, vaan omien fyysisten ja psyykkisten ominaisuuksien kohtuullinen keileminen.

Urheiluterveisin henkilöistöpalvelusta.

Leo Silén

Paperiliiton Voikkaan osasto 36

80-vuotisjuhlakokous

Voikkaan Työväentalon juhlasalissa sunnuntaina, marraskuun 2. päivänä 1986 klo 12.00. Jäsenet tervetuloa.

Hallalaisten pikkujoulu

Kyminlinnan Varuskuntakerholla 1.11.1986 klo 16.00.

Sitovat ilmoittautumiset 27.10. mennessä: **Mirjam Ahde** puh. 62926, **Ritva Juosila** 699401, **Erkki Wecksten** 63897 ja **Sirkka Hakkarainen** 90-742716.

Illalliskortti 70 mk. Lippuja myös ovelta.

Halla-Toimikunta + B +

Kuusankoski

Pakkaaja **Jorma Hirvonen** Kymin paperitehtaan F-osastolta täyttää 50 vuotta 8.11.

Kennonkorjaaja **Seppo Mikkola** klooritehtaalta täyttää 50 vuotta 30.10. Hän on syntynyt Elimäellä.

Kotka

Traktorinkuljettaja **Rudolf Salminen** Sunilan maatilalta täyttää 60 vuotta 19.10. Hän on työskennellyt Sunilan tilalla vuodesta 1950 lähtien.

Kunnallispainon vieraita Kymillä

Kunnallispaino Oy toi loka-kuun alussa ryhmän lomakepainonsa asiakkaita vierailulle Kuusankoskelle.

Ohjelmassa oli tutustuminen lomakepaperin valmistukseen PK 8:lla ja yhtiön historiaan Verlassa.

Naisten kerhotoiminta

Akanat kokoontuvat kerhoiltaan Toimelassa ke 22.10. klo 19.

Vilhelmiinöjen seuraava kerhoilta on toimelassa to 23.10. klo 18.

Kakkoset tekevät teatteriretken Helsinkiin 25.10. Lähtö klo 10.00 Kansantalolta.

Opi valmistamaan maustesilakkaa!

Kemian Perinckerho järjestää maustesilakan valmistuskurssin Toimelassa 23.10.1986 klo 18.00.

Kurssin hinta on 20 mk (sisältää myös tarvikkeet). Kurssi on tarkoitettu kaikille yhtiöläisille, mutta osanottajien määrä on rajoitettu.

Ilmoittautumiset **Raili Ahole**, puh. 2719 tai **Ahti Lindstenille**, puh. 2738.

Eläkepäiville

Päällystetty ja MG-paperiyksikkö
Massaosastonhoitaja **Onni Toivonen** (30).

Tehdaspalvelu

Koneistaja **Teuvo Salonen** (40 palvelusvuotta).

Hallan saha

Siihtijä **Hilppa Hämäläinen** (16).

UUTISKYMI

Kymi-Strömberg Oy:n Kymi-ryhmän julkaisu 46. vuosikerta

PÄÄTOIMITTAJA
Reijo Virta puh. 2168, (suora 951-402 168)

TOIMITUSSIHTEERI
Kimmo Rekimies puh. 2169, (suora 951-402 169)

TOIMITUKSEN SIHTEERI
Irma Niemi puh. 2173, (suora 951-402 173)

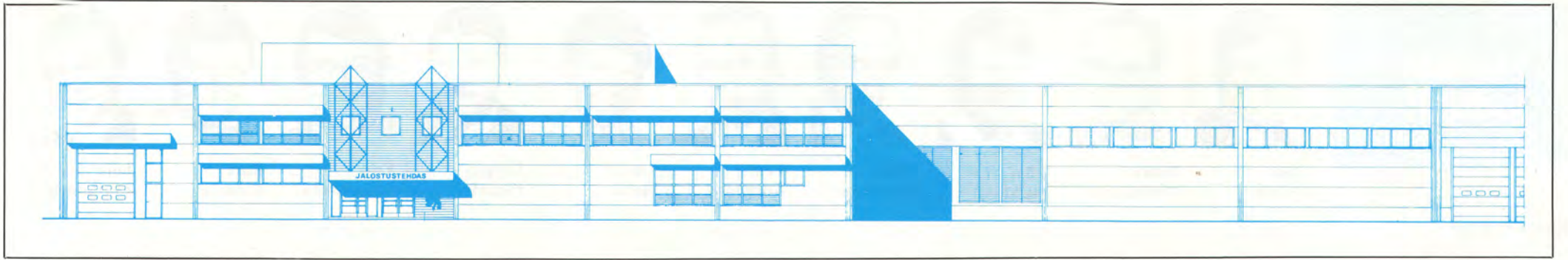
VALOKUVAAJA
Tuomo Pitkänen puh. 951-45 068

KIRJAPAINO
Kouvola Kirjapaino, Katajajarvuntie, 45720 Kuusankoski 2, Puh.vaihde 951-231 231

PAPERI:
Kymin paperitehtaan SC KymArt 100 g/m²

Lehden seuraava numero ilmestyy 30.10. Lehteen tarkoitettuna aineiston on oltava toimituksessa viimeistään 22.10. klo 16.30.

TOIMITUS
Kymi-Strömberg Oy, Kymi-ryhmä, Tiedotusosasto, Niementie 13, 45700 Kuusankoski, Puh.vaihde 951-402 111, Teleks 52211 kymco sf, Telekopio 951-402 203

Jatkoa etusivulta.

Jalostus...

maissa ja Kymin käyttämä KMC-paperin valmistusmenetelmä poikkeaa muista. Yhdistämällä mekaanisesti ja kemiallisesti jäljentävät paperit Kymillä on Furu-hjelmin mukaan mahdollisuus menestyä erittäin vaativilla lopputuotealueilla. Kouvolan Kirjapainon yhteyteen, Katajharjuun valmistuvan teollisuushallin rakennuttaa Kuusankosken kaupunki. Kymi-Strömberg Oy lunastaa hallin kaupungilta viiden vuoden kuluessa. Kaupungin puheenvuoron tilaisuudessa pitänyt

kaupunginjohtaja **Eero Salmenoja** totesi, että yritystoimintaa on pyritty Kuusankoskella tukemaan muullakin tavoin kuin ainoastaan yleisten edellytysten luomisella. Kaupunki on mm. rakennuttanut jo kymmenkunta teollisuushallia. Jalostustehtaan halli on järjestyksessä toinen kaupungin Kymille rakennuttama. Ensimmäinen oli neljä vuotta sitten valmistunut Kouvolan Kirjapainon rakennus.

Parantaa kilpailukykyä

Jalostustehtaan uuteen, mekaanisesti jäljentävää Self Copy-

paperia valmistava kone, joka käynnistyy loppuvuoden aikana. Halliin siirretään myös kemiallisesti jäljentävää KMC (Kymmene Multi Carbonless) -paperia valmistava kone sekä sen jälkikäsitteilylaitteet Kuusankoskelta. Vuoden 1987 aikana uuteen tehtäseen sijoitetaan vielä Juantehtaan laminointia tukeva ja täydentävä laminoitinkone, joka nykyisin on Kymintehtaalla.

Uusi Self Copy -kone korvaa Voikkaan tehdasalueella jo pitkään menestyksellisesti toimineen koneen. Se lisää Self Copy-paperin tuotantoa ja parantaa sekä laadullista että hinnallista kilpailukykyä.

Valmistuviin tiloihin keskitetään Kymin jalostusteollisuuden hallinto, tuotannon johto sekä markkinointi, jolloin nykyisiä resursseja vahvistetaan.

Myös yhteistyö jalostustehtaan tuotekehittelyyn oleellisesti osallistuvan Kouvolan Kirjapainon kanssa tiivistyy. Samalla kirjapaino saa lisää tilaa, kun varastoja yhdistetään.

Jalostustehtaan liikevaihto nousee ensi vuonna noin 45 miljoonaan markkaan. Kouvolan Kirjapainon ja jalostustehtaan muodostaman jalostusyksikön yhteinen liikevaihto tulee olemaan noin 70 miljoonaa markkaa. Jalostusyksikön nykyinen henkilömäärä kasvaa toi-

minnan laajentuessa muu-
ton yhteydessä.

Jalostustehtaan tilavuus on 38 480 kuutiometriä ja kerrosala 6 291,5 neliometriä. Rakennus valmistuu toimistotilojen osalta loka-kuun loppuun mennessä ja koko hallin osalta marraskuun loppuun mennessä.

Rakennuskustannukset nousevat noin 12,5 miljoonaan markkaan. Kymin osalta investoinnin uudet kustannukset ovat samaa suuruusluokkaa.

Rakennuksen arkkitehtisuunnittelun on tehnyt arkkitehtitoimisto Anssi Junkkari ja Kari Toppila Ky. Muina suunnittelijoina ovat olleet rakennussuunnittelun osalta Kymen Rakennus-

suunnittelu Ky, LVI-suunnittelun osalta Kymen LVI-suunnittelu Ky sekä sähkösuunnittelun osalta Kymen Sähköinsinööri Oy.

Rakennustöistä vastaa Kymenlaakson Rakennus M. Vehkala & Kumpp. Elementit toimittaa Partek; paalutukset, maatyöt ja perustustyöt tekee Perusyhtymä Oy, Kuusaan Maansiirto Oy ja Rakennus Espo Oy. LV-töistä vastaa Kuusankosken Vesi ja Lämpö sekä sähkö- ja rakennustekninen Sähkö Oy. Ilmanvaihtotyöt hoitaa Suomen Puhallintehtas Oy.

Jalostustehtaan prosessi- ja laitosuunnittelu on kokonaan Kymin suunnitteluosaston käsialaa.

Yt-päivä Lappeenrannassa

Kymi-Strömberg Oy:n Kuusankosken tehtaiden johdon ja henkilöstön yhteiskokouksen jäsenet ja varajäsenet pitivät yt-päivän ja yhteiskokouksen Lappeenrannassa 30. syyskuuta.

Aamupäivällä hotelli Lappeessa pidetyssä seminaarisessa konsernin taloussuunnittelun päällikkö **Jyrki Ahola** esitteli yrityssuunnittelun ja budjetoinnin pääperiaatteita. Hänen jälkeensä Kaukas-Voikkaa -ryhmän talousjohtaja **Veijo Vento** tarkasteli talousjärjestelmää ja raportointia.

Kymi-ryhmän talousjohtaja **Jaakko Harju** kuvasi esityksessään tilinpäätöksen tekemistä, minkä jälkeen **Jyrki Ahola** näytti, kuinka tilinpäätöstä analysoidaan.

Johdon ja henkilöstön yhteiskokous tutustui mm. Kaukaan vaneritehtäseen.

Iltapäivän yhteiskokouksessa eri tulosyksiköiden johtajat esittivät lyhyen markkinatilanekatsauksen. Täydellisempi katsaus esitel-

län yhteiskokoukselle 14.10. Seuraavan vuoden yt-organisaatiosta hallintojohtaja **Lasse Mäkelä** kertoi, että jäsenet valitaan kahdeksi

vuodeksi kerrallaan.

Verlan käyttöä pohtimaan perustetaan yt-työryhmä, jonka eri henkilöstöryhmien osanottajien nimet on ilmoitettava johtaja **Jouko Paavilaiselle** seuraavaan yhteiskokoukseen mennessä.

Voikkaan paperitehtaan henkilöstöpäällikkö **Martti Purmonen** esitteli yhteiskokoukselle vuoden vaihteessa voimaan tulevan tasa-arvo-lain pääpiirteet. Lopuksi kokoukselle tiedotettiin Rauma-Repolan Itä-Suomessa sijaitsevien sahojen ja vaneritehtaiden myynti Kymi-Strömbergille ja Schaumanille.

Yt-päivän lopuksi yhteiskokous tutustui Kaukaan vaneri- ja paperitehtäseen.

Hienopaperiyksikön johtaja **Bjarne Bygård** esitteli kilpailuasemaan vaikuttavia tekijöitä.

Koulutusta PK 8:n henkilökunnalle

Kymin paperitehtaan PK 8:n henkilökunnalle järjestettiin syyskuun 25. ja 26. päivinä koulutustilaisuudet.

Ensimmäisen päivän aikana käsiteltiin paperikoneen mären pään toimintaa. Jauhatusen vaikutuksesta massan ominaisuuksiin kertoi Voikkaan paperitehtaan tuotantopäällikkö **Pertti Asunmaa**.

Vedenpoistoelimitystä ja vedenpoistotavan vaikutuksista paperin laatuun esitteli insinööri **Karl Lindahl** Oy Fennofelt Ab:stä. Hän kertoi myös viiran vaikutuksesta paperin laatuun sekä viirujen huollosta. Puristinhuopien huoltoa ja niiden vaikutusta paperin laatuun selvitteli insinööri **Tapio Aalto** Fennofeltistä.

Diplomi-insinööri **Göran Lindholm** Metsäliiton Teollisuus Oy:stä tarkasteli mären pään kemialla, mm. pa-

perikoneen likaantumisen torjuntaa, lisäaineiden toimintaperiaatteita sekä viiraretentioita ja pohjanmuodostukseen vaikuttavia kemiallisia tekijöitä.

Toisen päivän aluksi hienopaperiyksikön johtaja **Bjarne Nygård** esitteli yksikön kilpailuasemaan vaikuttavia tekijöitä. Teknisen palvelun ja tuotekehitysosaston päällikkö **Peter Löfgren** tarkasteli laatua asiakkaan näkökulmasta ja kehityspäällikkö **Matti Sipilä** tuotannon tehokkuutta ja sen mittamista.

Käytötekniikka **Rauni Hentosen** aiheena oli tiedonkulun parantaminen ja tuotantojohtaja **Boris Sundholm** kertoi tuotantotaloudesta.

Höyrysystemiä esitteli konemiehille **Martti Partio** Partio Consulting Oy:stä ja koulutuspäivien lopuksi osanottajat tekivät ryhmätyön.

Jatkoa etusivulta

Paperin...

lanteessa, jossa yhteisön ulkopuolella toteutetaan lukuisia tuotannonlisäyksiä.

Laajennus antaa mahdollisuuden tuottaa vuodessa yli 100 000 tonnia päällystettyä paperilaatua. Investoinnin arvo on 330 miljoonaa Suomen markkaa. Hanke rahoitetaan kokonaan Nordland Papier GmbH:n omarahoituksella ja länsisaksalaisilla luotoilla.

Kymi-ryhmän hienopaperituotanto kasvaa

Konsernin päällystämätömän puuvapaan paperin tuotantokyky tullaan säilyttämään ennallaan riippumatta siitä, että Nordland Paperin tehtaan kokonaiskapasiteetista 100 000 tonnia kohdistuu päällystettyyn paperiin. Tämä merkitsee tuotannon tehostamista Kymi-ryhmän tehtaita.

Parhaillaan selvitetään, miten kapasiteettia Kuus-

sankoskella lisätään. "Meillä on kaksi mahdollisuutta: joko laajentaa jo olemassa olevaa kapasiteettia tai rakentaa uusi hienopaperikone. Saatamme toteuttaa näistä vaihtoehdoista jomman kumman tai molemmat", toteaa Kymi-ryhmän johtaja, varatoimitusjohtaja **Peter Stackelberg**.

"Tutkimme parhaillaan sekä PK 7:n mahdollista uusimista että uuden hienopaperikoneen kannattavuuslaskelmia. Mitään päätöksiä ei kuitenkaan ole tehty eikä aikataulua laadittu", painottaa Stackelberg.

Asiakaspalvelu turvataan

Asiakaspalvelun joustavan hoidon turvaamiseksi on Kymin paperimarkkinointi päätetty liittää Nordland Paperin myyntiverkoston Saksan liittotasavaltaan.

Nordland Paperin ja Kymin kehityssuunnitelmat selkeyttävät yhtiöiden tehtävääjakoa konsernin puitteissa ja vahvistavat konsernin asemaa johtavana päällystettyjen ja päällystämättömien hienopaperien valmistajana Euroopassa.

Maanviljely siirtyy muiden käsiin myös Eerolassa.

Kymi-Strömberg luopuu maanviljelyksestä

Kymi-Strömberg Oy luopuu maanviljelyksestä maataloiltaan. Kuusankoskella, Kotkassa, Juankoskella, ja Karkkilassa sijaitsevien tilojen viljelysmaat pyritään ensi sijassa myymään, mutta osa salaojitetuista pelloista vuokrataan viljelykäyttöön.

Eerolan tilalla Kuusankoskella tarjotaan vuokralle 98 hehtaaria yhtenäisiä peltoalueita. Viljavarasto ja -kuivaamo voidaan vuokrata peltojen mukana.

Sunilan tilalla Kotkassa on vuokrattavana 30 heh-

taaria yhtenäisiä peltoalueita sekä niinikään kuivaamo ja varasto. Kotkassa on tarjolla myös pienempiä erillisiä peltoalueita.

Juankosken tilalla vuokrataan 25 hehtaaria peltoa yhtenä tai erillisenä lohkona ja tarvittaessa myös viljan-kuivaaja. Karkin tilalta Karkkilassa tarjotaan 18 hehtaaria peltoa yhtenä tai erillisenä lohkona. Vuokraaja voi Karkkilassa vuokrata myös viljan-kuivaamon.

Tilojen muu kalusto myydään.

Tuotantoennätys PK 2:lla

Kymin paperitehtaan PK 2

teki syyskuussa uuden tuotantoennätyksen, 822 tonnia.

Entinen, syyskuussa vuonna 1978 ajettu ennätys oli 782 tonnia.

Kymin paperitehtaan Yksikön koneet, PK 1 ja PK 2, valmistavat puuvaapaata MG-paperia.